Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese Rigâ, Maskâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise isnahk katru deenu, isnemot swehtdeenas un swehtku rihtus.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rindiņu pehz teksta 10 kap., greeschpuse 30 kap.

Pirmais gads.

Maksâ ar peesuhtischanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ 1/2 „ 2 „ 80 „
„ 1/4 „ 1 „ 50 „
„ 1 mehnesi — „ 80 „

Bez peesuhtischanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ 1/2 „ 2 „ — „
„ 1/4 „ 1 „ — „
„ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 79. Otrdeen, 15. (28.) oktobrî. 1902.

Swarigâ leetâ.

Mums peesuhtitas peesihmes pee rakstu par Zehsu aprinka semkopibas wajadsibu komitejas sehdem (skat. 74. num.):

Pee programmas pirmâ punkta pahrspreeschanas „kâ sekmigi isplatamas semkopibas sinibas", mahzitajs Jendes kgs wehl nebij eerahdes komitejâ. Pehdejâ tad weenojâs, ka sekmigaki waretu isplatit semkopibas sinibas zaur semakâm semkopibas skolam, bet ka ari pastahwoschâs lauku skolâs deretu wairak greest skolenu wehribu uz semkopibu. Sapulzes beigâs mahzitajs Jendes kgs atteezâs uz min. preekschmetu un lika preekschâ, ka deretu baschas no tagadejâm draudzes waj ministrijas skolam pahrwehrst par semkopibas skolam. Pee scha preekschlikuma tapa isteiktas daschas peesihmes. Par ministrijas skolam komisara kgs peesihmeja, ka tâs tak teekot no tautas apgaismoschanas ministrijas eerihkotas par preekschsihmigâm un nekahdi domajams, ka ministrija tâs atdotu par semakâm semkopibas skolam. Par draudzes skolam aprinka preekschneeks peebilda, ka tâs tatschu esot weenigâs, kur lauzineekeem parozigaki sawus behrnus suhtit pehz pagastu skolu beigschanas, un nesot zerams, ka draudzes atdoschot sawas draudzes skolas semaku semkopibas skolu eerihkoschanai. Mahzitaja Jendes kga preekschlikumam peekrisdams, sapulzes wabitajs son Krenschs luhdsa, mineto preekschlikumu ar rakstu paskaidrot.

Pahrspreeschot programmas 8. punktu „par peebalischanos pee kopeji leetojamo zeku taisischanas un ustureschanas", **wiņa** komiteja atsina, ka zeku taisischanas nastas gul gandrihs weenigi uz waku semes saimneekeem, bet komitejas wabitajs domaja, ka muischneeki dobot un maksajot atkal zitâs draudzes darbâs daudz wairak, nekâ semneeki, un tadehl zeku jautajumu newarot weenu par sewi noschkirt. Uz to Eukmana kgs atbildeja, ka ja waldiba prasischot par ziteem darbeem, tad ari sazischot, ka tur muischneeki darot wairak, bet tagad wajagot atbildet uz jautajumu par kopeju zeku ustureschanu — un tur kopejâ peebalischanâs ne-esot samehrigs un apgruhtinot masos semkopjus. Noboltu inspektora kgs peerahdija ar skaitleem, ka Zehsu aprinkt semneeku darbs pee zeku kopschanas istaisot 150,000 rbl. pret 3000—4000 rubleem no muischneeku puses; schee skaitli isnahkot wehl nesamehrigaki, kad eewehrojot, ka ap 2/3 no wisa semes plaschuma wehl muischas seme un tikai 1/3 waku semes, kas nesot zeku kopschanas nastas. Kad tomehr sapulzes wabitajs leedsâs tahdu komitejas atsinumu usņemt protokolâ, tad nodohka inspektora kgs fozija, ka eesneegschot par scho punktu pee protokola sewischku rakstu, un winam tuhdal peekrita trihs semkopju un diwi bischkopju beedribu preekschneeki, kâ ari komisara un mescha pahrwaldneeka kungi. — Tikdaudz par rakstu 74. nummurâ.

Lopu fugu pahrlaboschanas leetâ komiteja spreeda, ka to wislabak waretu weizinat semkopibas beedribas, un waldibai jaluhdsot, lai beedribas pabalsta godalgam pee isstahschu sarihkoschanas. Tapat pee semkopibas rihku apgahdaschanas beedribas warot ar labu sekmi rihkotees, un tambehl dibinamas.

J. Rudsits,
komitejas lozellis.

Par semneeku dalibu aprinku komitejâs

Kreewu awise „Nowoje Wremja" pasneedz sekoschu peesihmi:

„Lihdz schim, kâ mums wairakkahrt nahzees aisrahdit, jautajums par semneeku peedalischanos aprinku lauksaimneezibas wajadsibu komitejâs isschkirts diwejadi: daschâs komitejâs winu preekschneeki usaizinajuschi semneekus par lihdzstrahdneekeem, neko daudz neraudsidamees uz usaizinato individualâm ihpaschibam (kad tikai usaizinatee semneeki l), zitâs atkal — semneeku peedalischanâs eeraudsita par pilnigi leeku, un pat dsirdetas balsis, ka wini tikai darbus kaweschot. Tâ weenâ, kâ otrâ atgadijumâ rebsama tikai semneeku kahrtas aisskarschana un tagadejo semneeku un winu atteesibas nepasischana, kas lustai tikai war nahkt par launu. Kaut gan leelais semneeku wairums wehl ir tumschi un nemahzîti, tomehr ir winu pulkâ ari tahdi, kas labi pahrsin sahdschineeku wajadsibas un war spreest par to, kas winneem apkahrt noteek. Mehs tikat to neredsam, tadehl ka no seneem laikeem esam peeraduschi skatitees uz semneekeem kâ uz peeauguscheem behrneem, kas nesin, kas winneem berigs un kas kaitigs. Zik aplomas tahdas eedomas, to war weegli pahrleezinatees no pahrskateem, ko semneeki eesneeguschi Sewischkajai Komitejai Peterburgâ, kâ ari no to semneeku spreedumeem, kas kahdreiz eekluwuschi komitejâs.

Tad laikraksts min, ka Saratowas komiteja usņehmusès isdarit schat leetâ pahrgrosijumu uz labo puss. Wina nospreedusse no semneeku paschu pusses eewehrt jo plaschi winu domas par komiteju programmâs mineteem apspreeschameem prekschmeteem. Tikai newarot peekrist komitejas gala spreedumam, ka komiteju programmas buhtu zelamas preekschâ un apspreeschanas wispahrejâs pagastu sapulzês. Schahdas sapulzês, pee tik leela lauschu skaita, kas winâs sanahkot, ne-esot eespehjams tahdus wispahrejus jautajumus nopeetni un pamatigi apspreest. Labaki buhtu, ka schats pagastu sapulzês tikai iswehletu sinamus pagastu, lozekkus, kas spehjigaki, lai tee nemtu dalibu pee komiteju sapulzem.

Kas sihmejas uz Baltijas gubernam, tad te semneeku dalibai pee aprinku un gubernu komitejam newar stahtees zelâ nekahdi grushtumi, tadehl ka te ir daudz lauksaimneezibas jeb semkopibas, bischkopibas, dahrskopibas 2c. beedribu, kuras pastahw no masgruntneekeem un war sawus preekschneekus jeb weetneekus suhtit uz aprinku komitejam, kad ween tik tâs usaizinatas. Tikai deemschehl daschas muhsu aprinku komiteju sehdes noturetas bes jebkahdu semneeku delegatu peelaischanas, kâ tas notizis, kâ mums sino, wisâs Kursemes aprinku komitejâs. Te Widsemes aprinku komiteju preekschneezibas isturejuschâs jau taisnigaki pret masgruntneeku wajadsibam, usaizinadamas pee sehdem nemt dalibu, starp ziteem, ari semkopibas un bischkopibas beedribu preekschneekus. Kursch zits gan muhsu masgruntneeku wajadsibas labak pahrsin, nekâ wini paschi? Pee mums newar ir runa buht par to, ka semneeku representanti zaur sawu „nespinaschanu" waretu komiteju darbibu laut kâ trauzet. Wini scho darbibu tikai war sekmet. Wisaugstaki apstiprinatajâ Sewischkâ Padomê Peterburgâ atsihts, ka aprinku un gubernu komitejâs taptu **pilnigâ mehrâ** isteiktas tâ **weetejo eedsihwotaju**, kâ ari **weetejâs administrazijas** domas laucksaimneezibas stahwoklu leetâ.

Muhsu behrni.

No Sfera.

IV.

Pee schahdas kahrtibas, kâ augschâ aprahdiju, mums ari nebuhs tahdu skolotaju, par kureem „Pet. Aw." tà raksta: „Naw brihnums, kapehz tautas skolotajs un audsinatajs nespehj ne „Mehrneeku laikus" islaist, ka winsch wispahri wairak neka nelasa, kâ korespondezes no pasihstameem pagasteem. Ka tahdu skolotaju mums netruhkst, par to weens un otrs buhs dabujis pahrleezinatees. Tee naw nemaz jameklê weenigi starp wezajeem, bet ir ari starp jaunajeem. Zik naw tahdu skolotaju, kuru weenigais ideals ir waj nu donschuanisms, pudeles waj kahrtis, un ja naw isdewibas ar zitu pahrrunat, tad ar skolas apkalpotaju pa wakareem! Ja tahds audsinatajs, kahda isredse tad nahkotnê?! Apsinigajeem darba beedreem newajaga schahdeem kropleem tikmehr meeru likt, kamehr tee wismaz mana, ka jalabojas." (sch. g. 41. num.).

Bet — pret tahdeem skolotajeem apsinigee darba beedri neka nespehj; te weenigais lihdsekkis ir karaklausība. Leelakâ dala tapehz tapuschi par skolotajeem, ka wini negribeja eet salbatôs. Un schee ir tee dehwetee „kropli". Lai skolotajs nokalpo, tapat kâ wisi sinamu laiku salbatôs un lai eet tad strahdat klasê. Ihsts skolotajs nebihstees nekahdu schkehrschku, winsch weenmehr zentsees palikt par skolotaju, bet no kropleem mehs tad droschi ween buhtu atswabinati.

Wisâs walstis skolâ zenschas attihstit tautiskas weenibas paschapsinu, kas wislabaki panahkoms zaur skolotaja personiskeem eespaideem. Tapehz skolat jaradina audsekst pee lasischanas un pahrdomaschanas, lai tâ kreetnaki sagatawotos uz saweem pilsona un zilweka peenahkumeem. „Ja tautas raksineezibu, dailliteraturu skolâ pareizi nestahda, behrna garschu un sinkahriu kâ peenahkas attihsta, tad lai daschs ne-eedomajas, ka ar to teek sinatniskai izglihtibai pahri darits. Pehdejâ lai eet blakus pirmejai; bet pirmejâ arweenu ir ihstâ gara darbibas eerosinataja." („Pet. Aw.").

Jaunee laudis, kas usaudsinati tà, kâ es aprakstiju, buhs stipri meklâ, noruhdîti dsihwes ihsteibâ, eerabuschi palaistees patcht uz saweem spehkeem, usluhkodami dsihwi kâ zihnas lauku, spehzigi zihnitees ar dsihwes gruhtibam. Wini mihlos schâs gruhtibas, pahrbaudis winâs sawus spehkus un wajadsibu, un, buhdami labi apbruneojuschees, uswarês winas un uselpos weeglaki.

Te nu esmu wisâ ihsumâ mehginajis rahdit, kahdejadi rihkodamees wezaki un skola sagatawos tautai un walstij dischanu nahkotni. Tas, protams, stahw winu gribâ rihkotees tà waj zitadi. Kas weenalgsigi luhkojas uz sawas tautas un tehwijas labklahjibu waj postu; kas nezenschas tapt par pateesu, brihwu, prahtigi tiklu zilweku, un kas negrib wisus sawus lihdzsilwekus redset uz tâs paschas etiskâs kulturas pakahpes, kur winsch; kam wispahrim zilwezes kulturas progress, kursch balstas uz sawu nesaju tikligâm ihpaschibam, negut pee srds: to nebuhs espehjams pahrleezinat, lat atmet sawu netihro egoismu un greeschas wiseem spehkeem tajâs sleedês eekschâ, pa kuràm war nowest tautu un walsti uz seedoschu nahkotni.

Laikrakstu apskats.

× Laikrakstâ „Nautschnoje Obosrenije" eeweetots Georga Brandesa apzerejums: „Leeli wihri kâ zilwilisazijas awots un mehrkis", weena no tàm lekzijam, ko Brandess kureja Parisê Kreewu augstakâ fabeedrîbâ skolâ. Danu krittikis tajâ runâ par scho laiku demokratiskam walstim un par leelu wihru swarigo nosihmi winâs. Runadams par Skandinawijas walstim schai sinâ, winsch pasneedz daschas interesantas sinas.

„Zau kopsch sen laikeem masâs Skandinawijas walstinas pastneeguschas tahdu augstu stahwokli zilwilisazijâ, pehz kahda zitas leelakas walstis tikai wehl dsenas. No schâm trim walstim Sweedrija war lepotees semischki ar sawâm teizamâm wispahrejâm skolam, Norwegija — ar sawu demokratisko waru; Danija tà attihstijusès zenschanàs pehz isglihtibas, ka **pee 2 miljoni leela eedsihwotaju skaita tautas schurnalam ar tihri siniktu faturu ir 80,000 abonentu.** (Kad mehs Latweeschi, kas skaita sinâ esam tikpat daudz, tikstat pee tik leela siniktu schurnalu lasitaju skaita?!) Danu agrikulturas ir weena no pirmatajâm wisâ pasaulê, un winu peenahkumeezîba war noderet un noder par preekschsihmi wisâm zitâm semem. Jau preeksch 60 gadeem Danijâ nodibinaja augstaku semneeku skolu, kuru apmeklê topâ abeju dsimumu eedsihwotaji, un no ta laika tahdu semneeku augstskolu nodibinats pawisam 146, no kuràm wehl tagad pastahw 85. Muhsu studenti pirmee nodibinaja Kopenhagenâ preekschstrahdneekeem besmaksas wakaru un swehtku kursus (wehlak schahdi kursi parahdijas arî Wahzijâ un Anglijâ), kur wini nodibinaja birojus, kur sneedz par welti masturigeem eedsihwotajeem, sewischki strahdneeku laudim padomus teesleetâs, kâ ari isdewa daschadus popularisiniktus rakstus tautai.

Jau kopsch wairak kâ 50 gadeem atpakaļ pee mums eewesta wispahreja wehleschanas teesiba, diwi treschdaļas muhsu parlamenta lozekku ir semneeki — pat weens no muhsu ministreem — dsimis semneeks. Pee mums tagad walda demokratija — pilsehtas inteligenzes, mahzitu semneeku un strahdneeku demokratija."

× Igaunu laikraksts **„Eesti Postimees"**, kas isnahk Rewelê, isdeweja un redaktora A. Buscha slimibas dehl, stahwot pahrdoschanâ.

Feletons.

Etwefa weefibas.

Danu rakstneeka **Hermana Banga** nowele.

Tulkojis A. Sp.

6) (Beigas.)

„Ja — mans wihrs ir studejis," wina atbildeja.

Tikai Silwerhjelms eebilda Zerlachijam:

„Ja, ja, — es nu reiz ne-esmu musikalisks," un atgreeschas atpakaļ ehdamistabâ. Tur ari Emelina bij eelihduse: wina gribeja redset sawu tehwu.

Etwefs atkal eesahka dseedat — seju peegreesis weeseem, gluschi nosarzis, schuhpodams sawu garo augumu, dseedadams arweenu skaļaki, arweenu augstak un augstak, paschapsinigu seju, preezigi atsrahdits, kamehr Simonèn kundse pamasam pilnigi pahrwehrtàs par automatu, — noleekuse galwu uz weeneem sahneem, wina rokam lahwa mechanikti slihdet no augschas uz leju, no lejas uz augschu pa baltajeem klaweeru kauliņeem . . .

Tenoristс isgahja ahrâ. Winsch gribeja usmeklet Etwefa istabu, kur dega masa, sluka lampina. Tatschu aiz durwim winsch usduhras uz nama maksi: ta sche bija paslehpuses un ar dreboschu galwu pa durwju schkirbu stihwi noluhkojàs uz sawu wihru.

Tenoristс brukku apmulsa un gribeja kaut ko sazit — winsch publejàs sadomat daschus atsinigus wahrdus par dseedataju, tatschu netika galâ, jo masâ kundse peepeschi sasleħjàs stahwu, nosehbinaja winu un eesahka winam stahstit — winam, pilnigi swescham, weenalgsigam zilwekam — par sawu dsihwi, kâ wini mozotees, par sawu druhmo likteni, kâ wini wahrgstot . . . tik nabadsigi . . . tik noschehlojami . . . wai! . . .

„Un mums naw nekahdas, it nekahdas pahrmainas," wina sazija, „wisôs schinis ilgajôs gadôs." Wina watrak reises atkahrtoja sehbejos wahrdus, it kâ runatu tikai pate ar sewi, tatschu pee tam wina to reisem uslukoja, gluschi tawu, neomuligi tuwu un stahstija atkal tahlak, steidsigi, kaisligi . . . Wina stahstija par sawu jaunibu, kâ wina zeļojuse — tahlu, tahlu beenwidôs . . . par Etwefu, par wina zenschanos, wina nodomeem, wina zeribam, wina panahkumeem . . .

„Ja tik winsch tiktu ahrâ — jo redsat, winâ snausch spehki, brihnischkigi spehki," wina turpinaja un sawâm abàm wahjajàm issteeptajàm rokam sita few pa zeleem, kâ dsiwam ahmureem uz laktu.

„Un tà mehs sche sehdscham," wina nobeidsa un peepeschi stihwi eeskatijàs winam sejâ — tahdàm azim, kas kâ nedsihwas skatijàs tahlumâ, winam zauri. „Sche . . ."

Wina aisstuhma durwis zeeti — eekschâ Etwefs dseedaja arweenu tahlak, weenu ariju pehz otras (kungi jau sen wisi bija sabehguschi ehdamistabâ) — un bes miteschanas stahstidama nelaida tenoristu projam. Wina noleezàs pee wina un sakehra wina rokas.

„Un tà mehs sche ilgojamees bes miteschanàs, bes gala, waj saprotat, bes miteschanàs, bes gala, mehs sche sehdscham weenu gadu pehz otra, weenu gadu pehz otra . . ."

Asaras winai peepeschi sahka plûst no azim un wina kluſu, nealturami sahka raudat, nenowehrsdama no wina seju . . .

Masais tenoristс ne-eedroschinajàs pakustetees, winsch nesaprata, ko ihsti darit; beidsot winsch tikai apmulsis paloztjàs un nomurminaja:

„Ja, ja, to jau war redset, to jau war redset — ka jums sche druſku spaidigi apstakli..."

Etwefs mu ari reiz bija beidsis dseedat un salonâ weeš runaja zits pa zitu. Etwefa kundse ar weenu rahweenu pozehlàs un atrahwa durwis gluschi wakâ.

„Nu wini reiz beiguschi," wina skaki sazija un publejàs sawaldtees. Tenoristс tikai palozijàs un, ne wahrdu nesazijis, gahja projam. Etwefs pa tam bija nogahjis ehdamistabâ, kur kungi winu sanehma plaukschkinadami rokam un saukdami „bravo!"

„Ja, paschâs beigâs wehl tik isnahk ihstà balsî . . ." winsch sazija un sagrahba ar roku kaklu.

Tad winsch atkal atgreesàs salonâ, kur dahmas sapulzejàs ap winu rinkt un sazija winam glaimus.

„Protams, protams," winsch it kâ atgaiņadamees runaja, „naw jau nu wiss wehl peemirsts; swinigôs azumirkkôs wehl daschreiz parahdas senaka sajuhsmiba."

Peepeschi winsch isklaidis pats sewi pahrtrauza un kâ domâs eegrimis skatijàs tukschâ gaisâ. Nejauschi eebildis „aisbildinat!" winsch isļausas dahmu rindai zauri.

Winsch bij eeraudsijis wijolneeku, kas winam wehl nebija issazijis sawu atsinibu.

Ahtreem soleem, ehrmoti klanidams galwu, winsch tuwojàs mahkslineekam un eesahka farunu par mahkslas dseedaschanu: winsch ihsti nesinot, kâ wislabak balss usnemama. Un pastarpem, ihsi un traukdigi pamirkschkinadams azim — pusbalsi, kâ beebri mehdsot farunatees tamâ starpâ, — winsch atkahrtoja:

„Nu — un kâ jums labi patika?"

Wijolneeks pirms winu usluhkoja druſku nedroschi — winsch pa tam bija domajis par wisam zitàm leetam, tikai ne par mahkslas dseedaschanu — un tad peebilda: „Ja, jums ir loti simpatiska balss."

Etwefa seja paspihdeja kâ saule. „Waj naw teesa?" winsch atbildeja un neissakami latmigi un paschapsinigi pasmaidija. „Ak tu mihļais Deews, mehs tatschu ar' kaut ko protam no dseedaschanas," — un tad winsch sahka wijolneekam isskaidrot gari un plaschi, kâ winsch „usņemot balsi".

Generala kundse sahka rihkotees uz promeeschanu un aplika schalli, un Simonèn kundse, to eeraudsijuse, druſku steidsigi pazehlàs no krehsla:

„Ja, — eesim," wina sazija un ahtri sawilka sawus garos zimdus uz augschu.

Wisas dahmas trakschnaini sahka rihkotees uz eeschanu, te no gulamistabas eenahza Etwefa kundse.

„Waj jau?" wina jautaja, „wehl tatschu tik agrs laiks . . ."

„Ne, tik peepeschi!" wina peebilda un speeda weenu roku pehz otras.

„Nu, jums wajaga buht kreetni noguruschai," fon Lindena kundse sazija un winai laipni usšita uz abeem plezeem.

„Ak ne, ak ne! . . ." Etwefa kundse tikai atbildeja un nopurinaja galwu, turedama katru roku ilgi sawejâ, it kâ wina nekad negribetu no tàs schkirtees.

„Wehl tatschu nemaz naw wehlu," wina sazija direktora kundsei,

Preekschnama durwis stahweja wakâ un dahmas winâs nosuda kâ miglâ weena pehz otras sawôs platajôs mehteļôs . . .

Turpretî kungus newareja wis tik weegli aisdabut projam; wini tikai arweenu eemeta „wehl pa weenam" un reisem fauza „urâ" uz namamahtes wesselibu, — ta pate ari druſku dsehra lihdsi, — kamehr beidsot ari tee atrabàs ahrâ un wina wehl tikai dsirdeja winus knaboļam nama durwju preekschâ.

Zerlachija balss wehl pahrspehja zitus:

„Tad ta mehs reiz tukschojàm dsihru kausu!" winsch nosauza.

Beidsot nama durwis aisswehras. Etwefa kundse dsirdeja weetu balsis wehl kaŗu brihdi uz eelas. Tad galâ ari tur wiss apklusa. Ilgi wehl wina staigaja apkahrt, it kâ noklausdamàs pilnigi aprimuschajâ troksnî. Wisapkahrt stahweja aistahtee steebru krehsli, galds bija pilns pustukschàm glahsem.

Wina nodsehsa swezes lukturôs, weenu pehz otras — parastajâ taupibâ — lihdsi beidsot tikai dega lampa un istaba eetehrpàs pustumsâ. Tatschu tad wina peepeschi saklima un atkal sahpigi raudaja, peespeduse galwu pee wezajàm klaweerem. Silla winu pamodinaja. Bernera kundse gaidot ahrâ un wehlotees atwaditees.

Etwefa kundse eegahja lukna, kur saimneeze gluschi saboſusès sehdeja uz uhdens spaiņa. Wina baudsî, baudsî reises pateizotees, masâ kundse sazija no raudaschanas wehl gluschi dreboschâ balsî.

„Bij ar' pateesi leela kahsu malite," Bernera kundse attbildeja, nemaz nepakustedamàs.

„Bet jums nemaz naw tà jasteidsas," Etwefa kundse sazija, nosehdamàs uz solinu un sakerdama garàs kundses abas rokas, „mehs wehl druſku waram papakapat, wehl jau naw nemaz tik wehlu. . ."

Tomehr kundse bija loti steidsiga: wina — ar sawu neweselibu — nebuht ne-esot wahrit un zept aiz tihras patikschanas. Winai esot behrni, septini behrni — un Berners — tas ne-esot ihsti uzlizams. . . Un wismasak winam wajot uzlizetees tahdàs beendas, kad winas ne-esot mahjàs. . . Pee tam wina sehdeja gluschi nekustedamàs un stahstija arweenu tai paschâ deewbijigajâ balsî, luhkodamàs few klehpi.

Etwefa kundse tikko sadsirdeja saimneezes wahrdus; wina sehdeja gluschi kluſu, peegreesuse gihmi garajai kundsei un tikai lehni purinaja galwu —: wina loti labi pasina scho nebeidsamo nostahstu par greuhtu dsihwi un nabadsibu. . .

„Ja, ja," wina reisem newiļus preesihmeja un kustinaja galwu, it kâ pawadîdama Bernera kundses tekstu. Peepeschi wina likâs pamostamees un steigschus eejautajàs: „Bet waj tad juhs ar' kaut ko esat dabujuschi lihdsi? . . . Wai, juhs tatschu it neka ne-esat dabujuschi — ko pahrnest mahjàs! Tur jau ir deesgan masu knabdischu, kas tatschu ari grib palakstitees! . . ." Wina sahka eeweetot gabalu pehz gabala no maltites atleekam — leelâ grosâ. . .

Eekschseme.

Atkal dse.seszeka nela.me.

Schoreis ta notikse us Rigas-Dwinskas dselszeka pee Krisburgas stazijas.

Par scho notikumu mums raksta schahdi:

Wakar pulksten 9.45 min. wakarâ Krisburgas stazijâ ee-ejot, sagruhdâs diwi pretschu wilzeeni. No teem weens palizis neapskahdets un atrâ sabausiti tschetri pretschu wagoni, ar kuru atleekam atlikt abi galwenee zeki. Wilzus gar Krisburgu esoschus wilzeenus laida apkahrt pa sahnu zefeem, kamehr schoriht ap pulksten sescheem zelu notihrija. Nelaimes atgadijumi ar zilwekeem naw bijuschi. Eemesls naw sasinats. Damâ par wainigeem waj nu wilzeenu maschinistus, waj deschuretaju stazijas eerehdni. — s.

Par Widsemes gubernas semneeku leetu pahrwaldes sekretaru eezelts hofrats Rudolfs Swenfons.

Par Ustj-Dwinskas zeetokschna schtaba komandanta adjutantu eezelts scha pascha zeetokschna kahjneeku bataljona porutschiks Baltinsch.

No Alojas. Kâ jau wispahrigi, tâ ari schejeeneeschem schis gads buhs sewischki neisdewigs. Rudsi bija auguschi gan pawisam, bet birums neapmeertnoschs, ausas jun meekschus stipro salmu dehl bij nopkauti nenogatawojuschees. Lopu baribas, tas ir salmu, buhs deesgan, kamehr graudu mas; tee paschi kas ir, schki un weegli. Ar dahrsa sahkšem war buht meerâ — tâs auguschas labi. — 30. septembri sche notureja tâ sauzamo Mikela tirgu. Pehdejâ laikâ neweens gads naw isgahjis bes nopeetnas pluhkschanâs, tikai schogad tirgus pagahja, atskaitot majakas sabursmes, bes leelakeem ahsmaineem sekineem. Masi strihdi notika ari starp tirgotajeem un tirgus naudas nehmejeem. Tirgotaji leedsâs maksat augsto tirgus naudu: par bodem, nepilnas diwas ahss garâm, nehma 2—4 rbl., kamehr par leelakâm 5—7 rbl. Man domat, schis tirgus laikam warês skaitities pee leelakeem Widsemes tirgeem, kaut gan ari tirgus nauda nebuhs nekur augstaka. Lopu zenas bija deesgan semas. J. Krs.

Krauklu pagasta namâ, Zehsu aprinki, Andrejam Mihnam atlauts eerihkot grahmatu pahrdotawu ar publisku lasitawu.

No Jaun Gulbenes. Ap Plaujas swehtdeenu wehl labiba pee mums wisur nebij nowahkta un weetam ari wehl seens kaltejâs . . . Kad tas gan redsets? Ko lai gan tagad semkopis sew paredsot? Kâ laika sihme usskatama, ka pee mums kahdam saimneekam nosagtas pat netihritas linsehklas! N.

No Jelgawas. Allunana teatra personals schoreis ihrihko swehtku israhdi, swehtdeen, 20. oktobrî, „Kruschoka" beedribas seemas sahlê. Israhde noteek par godu nelaika dsejneeka Jura Allunana peeminai. Pirms teatra tiks nolasits prologs Jura Allunana peeminai. Teatra israhdei iswehlets Sudermana „Gods". Pehz israhdes swehtku balle. Ap pulksten 12 nakti israhdis dsihwu bildi if pasihstama Jura Allunana dsejola „Krodsineeka meitina" ar deklamaziju un melodramatisku muſiku. Tâ tad Jelgawneekeem 20. oktobrî, kâ Jura Allunana peemineklja atklahschanas deena, buhs ihsta swehtku deena, kureâ warês noskatities dikâs teatra israhdês un kurâs tiks zildinats muhsu senejs tautas dsejneeks Juris Allunans, kas gul apglabats Wirzawas kapenês. Jau agrak minetâ teatra israhde „Wehrdsene", A. Ehrgla ka wadibâ, tiks isrihkota Amatneezibas beedribas namâ. — Beidsamais ugunsgrehks, kas notika 10. oktobrî, prasitis ari weena zilweka upuri. Kahda 60 gadus weza kalpone, atraitne D. P., kas dsihwojuse min. nama augschtelpâs, useedama otrreis pa trepem dsihwoklî, glahbt sawu mantibu, palikuse ugunij par lauspjumu. Otrâ beenâ nelaimigo atrada sem drupam, pee kam ta rokâ turejuse 70 kap. sudraba naudas, ko isglahbuse no begoschâs istablnas, bet uf trepem usnahkot no uguns pahrnemta un tur sakimuse. Tâ kâ uguns iszehlusês gaischâ laikâ augschtelpâs, kahdâ peeleekamâ kambarî, tad domâ, ka ta tikuse peelaista; eesahkta stingra ismekleschana. Apbeguschâs atraitnes atleekas tika aisgahdatas uf slimnizas glahbschanas eestahdi un swehtdeen, 13. oktobrî apglabatas Romas slimnizas kapôs. Teitan diwu gadu laikâ otrs atgadijums, kur zilweks atrod galu ugunsbreesmâs. — n. —

No Wentspils. Schinis deenâs te eebrauza Piltenes B. mahju saimneeks A. ar labibu. Pehdejo pahrdewis, naudu sanehmis, eesahka ar bascheem te par schaubigeem pasihstameem zilwekeem usdsihwot un apmeklet Pils eelâ pee „Awotu akas" kahdu G. S., kura peetura arweenu palaidnigas seewcetes. Tur nu minetam saimneekam loti eereibuschâ stahwoklî esoscham tapa atnemta nauda un pats peekauts. Aplauvitajs par notikuscho peerahdija policijai, kura leetu tîmeklejot, atzeetinaja peezas personas, to starpâ „biwas dahmas" un 3 wihreeschus, zeturtais W. wehl naw fakerts. Apzeetinatee atrodas schejeenes aprinka zeetumâ un leeta nahota weetejam teesas ismekletajam. Zerams, ka wainigee sodam neilsehgs. — 11. oktobrî sch. g. schejeenes Sabraudsigâs Beedribas runas wihru padome notureja ahrkahrteju sapulzi, kurâ nospreeda swinet jaunâs beedribas telpu atklahschanas swehtkus ar jo bagatu programmu. Gezehla ihpaschu swehtku kommisiju no preekschneeka Dr. Buschewiza, ta weetneeka K. Vogela, sekotaja J. Sproga, G. Jekabsona, M. Leepina un K. Kampara kgeem, kurcem usdewa wisu swehtku sarihkoschanu. Swehtki buhschot uf jaunu gadu, bet deena wehl naw nolikta. Mehbelu un kfatuwes eerihkoschanai atwehleja 1000 rubl. Dekorazijas krahso A. Müllera kgs Rigâ. — P—s.

No Jaunjelgawas. Weetejâ Sabraudsigâ beedriba paleek atkal darbiga: 5. un 6. oktobrî sch. g. tai bij sarihkojumi, un tagad atkal ta nolehmuse gahdat par kahdu sarihkojumu. Wina „Sehrenes" Dseedaschanas beedribai peebalotees, sarihko swehtdeen, 27. oktobrî teatri, kuram sekos deja ar dseedaschanu starpbrihschôs. Israhdis Dawida Schwenka 4 zehleenu jautribas lugu „Smalki laudis". Tâ ka schis beedribas sarihkojumi bijuschi weemehr ar labeem panahkumeem, naw ari par nahkoschâ sarihkojuma labo isdoschanas jaschaubas, jo programmas pilditaji ir kreetni spehki. Silwija.

Newele. Dihwainâ kahrtâ paſudusê jaunawa, Emma Traumann, par kuru preekſch kahdâm deenam sinojâm, wehl naw useeta. Winas tehws, kâ „Teatajas" sludinajumâ lasam, isſola leelu atlihdſinajumu tam, kas wina suduscho (nosagto?) meitu atrastu.

Dwinska. Pehz notikuschâs dselszeka nelaimes pee Dwinskas, tagad scha dselszeka brauzeni, kâ „Now. Wr." raksta, esot apbrihnojami tukschi no brauzejeem. Aiſ bailem daudſ zelotaju paleekot labak mahjâs, neká dodotees zelâ. Kahds no dselszeka eerehdneem isteizis domas, ka buhschot jagrosa tagadejais dselszeka plans, brauzeenus eegrosot tikai deenâ.

Peterburga. Peterburgas pilsehtas dome sanehmuse sawâs rokâs beidsamâ laikâ pilsehtas telefona wadus un eelu dselszekus. Pee tam winai tagad, eerihkojotees, sinams, wajadsigs leelu summu naudas, kas wehlak gan nahks atpakaļ . . . bet tikai wehlak. Peem. tagad nemas apspreest jautajumu par eelu sirgu dselszeku pahrwehrschanu elektriskôs dselszelôs, kahdu sche wehl naw. Pee tam ihrehkinats, ka wiſt isdewumi pee tam sneegrees pee 20 miljoneem rubkul Tad gan wiſs eelu dselszelu garums aprehkinats uf 240 werstim. Te nu wajag naudas un atkal naudas. Pilsehta grib isdarit schim nolukam par labu sewischku aisnehmumu.

— Plaschâs aprindâs par leelu sawabreeku pasihstamo tirgotaju Peteri Pawl. Wasiljewitschu, kâ „Pet. Ztg." stahsta, gulsija 11. oktobrî semes klehpi. Nomirejs sakrahjis wairak kâ 500,000 rbl., kuru naudu winsch, kâ dsirdams, nowehlejis Wosnesenskas basnizai. Kaut gan winsch bija tahds leels bagatneeks, tomehr winsch sawa muhscha leelako daku nobihwoja masâ, behdigâ dsihwoklî, par kuru nemaksaja wairak kâ 60 rbl. Ihres gadâ; wina bariba bij parasti zeets rupjas maises gabals un glahse tehjas. Par sawâm gultas un meesas drahnam winsch ne-ejot ne kapeikas isdewis, jo kopsch 30 gadeem winsch redsets tikai mezâs nodriskatâs drehbês. Zilweki, kas babujuschi azis eemest wina dsihwoklî, apgalwo, ka ta bijuse weena netihrumu bedre, kopsch gadu gadeem schis dsihwoklis nebijis tihrits. Nomireja noplihduse ahreene, kas winam dewa pilnigi pantihkuscha, nabaga klaidona issatu, baschreif dsihwê sagahdaja ari brangu joku. Tâ preekſch kahdeem gadeem winsch nogahja Peterburgas walstsbankas kantori, lai tur nogulditu pahra tuhkstoschu rublus. Bet kad eerehdnis eeraudsija lupataino wihru, winsch notureja to par jagli, kambehl to lika apzeetinat. Stinams, policija, kas winu jau pasina, to drihs ween atlaida wakâ.

Maskawa. Par Kreewu studentu truhkumu dod. leezibu sawahdas sinas, kuras „Now. Wremja" pasneedſ par Maskawas studenteem. Maskawas studentu pahalsta beedriba sanehmuse no 550 studenteem luhgumu, lai famakſatu wineem kolegiju naudas, bet beedribai ir tikai 6000 rubl. isdalischanai, — tâ tad isnahk tikai 10 rubl. uf luhdseju. Pusdeenu pasneegschanâ beedriba gahjuse lihdſ pehdejai robeschai. Par welti kotru deenu tay isdotas wairak kâ 500 pusdeenu porzijas, kamehr par maksu ap 5000 porziju. Daudseem studenteem winu luhgumi par pusdeenu pasneegschanu bij jaatraida. Nabagee studenti zeeschot leelâ mehrâ ari filtu drehbju sinâ, bet beedribas krahjumi waj pawisam jau istukschojuschees. Beedribai studenti un isſludejuschi parahdâ pawisam wairak kâ 800,000 rubl., no kuras naudas schogad eenahkuschi tikai 8000 rubl. atpakaļ.

Kreewijas Ewang.-luteranu draudschu palihdſibas kase eenehmuse 1901. g. 77,116 rbl. 49 kap., no atpakaļ maksajumeem eenahkis 10, 705 rbl., no prozenteem 9,196 rbl. 47 kap. un wehl daschi eenahkumi, tâ ka wiſa kopsumma istaisa **98,282 rbl.** Isdots pawisam **121,075 rbl.**

Ahrseme.

Wahzija. Wahzeeschcem, kâ leekas, peetruhkſis padoma, kâ wislabaki rihkotees ar Poku apspeeschanu un wahzeetibas zelschanu un zildinaschanu Posenê. Tas redsams ari no schahdas, tihri smeekligas idejas, kura bascheem pahrak gahdigeem wahzeetibas fargeem Berlinê schahwusês galwâ. Proti, tee sadomajuschi, ka buhtu loti derigi un wahzeetibas weizinaschanas noluhkâ no leela swara, ja Posenes pilsehtas zentrâ eerihkotu ar walsts lihdsekkeem kahdu lepnu krona kneipi, kur Posenes Pruhschu patrioti (kuri, kâ sinams, pa labai dakai sastahw no turecenes pahrkristiteem Schihdeem), uf walsts rehkinu alu dserdami, waretu dseedat patriotiskas Wahzu dseesmas un tâ stiprinat Wahzu garu un swaru Posenes Poku starpâ. Bet galu galâ waldibas wihri Berlinê un Posenê paschi eeskatijuschi wisu schahdas idejas smeekligumu un galigi atteikuschees no schahda nodoma realiseschanas. Turpretim gan nopeetni sahkot pahrspreest projektu par augstskolas bibinaschanu Posenê, jo tai tatschu, leekas, waretu buht zitada nosihme, neká projektetai krona kneipei. Schahdu eestahschu Posenê ari tagad naw truhkums, un weetejee Pruhschu patrioti ari tanis paschâs war dsert un dseedat, zik ween weseliba atkauj.

Franzija. Simtsmiljonu noslehdstaja Eubêru-Dorinjaku gimene wehl arweenu paleek kâ uhdeni eekrituse; bet trokſnis un trazis aiſ winas wehl nerimſt. Naw ari nekahds brihnums; jo simts miljonu naw neeka nauda, sewischki ja tee salasiti no baschadâm pusem un skhu kautinu aprindâs. Newarot aisbehgufchos blehschus dabut rokâ, publikas dusmas, protams, wehrschas uf poliziju, kâ uf galweno wainineezi, kas naw aiskawejuse blehschu aisbehgschanu. Pirms polizijai tikai to lika par wainu, ka ta rihkojusês par garlaizigi un naw pasteigusês ar noseedineeku apzeetinaschanu. Bet nu jau gaischi un klaji apwaino slepenpolizijas preekschneeku Koschêru, ka tas neween tihschi kahwis blehscheem aisbehgt, bet pat lizis tos no saweem agenteem slepeni pawadit lihdſ Portugales robeschai, lai teem zelâ negadtios nekahdas kibeles un nepatikschanas, pehz kam tad blehschi no Portugales aisbraukuschi uf Deenwid-Ameriku. Simsa pat art, ka waldiba atsihſtot zelâs aisdomas pret slepenpolizijas preekschneeku par dibinatâm, un ministru padome nolehmuse jau wina atlaischanu no amata. Tomehr jaunakâs wehstis schahdu sinu atsauz. Tâ ka schi leeta zaur amisem stipri aiskustinata, tad neismekleta wina warbuht nepatiks un ar laiku israhdisees, waj wiseem leelaleem apwainojumeem ir ari kahds pamats, jeb waj trazis sozelts giuschi welti.

Meera trauzetajus pee kongregaziju skolu flehgschanas Bresta nupat sasneedſis peinitais sods. Garidsneekam Salaunam, kas ar darbeem pretojees waldibas komisaram, peespreests 4 mehneschi ilgs zeetuma sods; wairak seeweetem peespreests pa 3 mehneschi zeetuma.

Austro-Ungarija. Pehz Tscheku asâs usstahschanâs Austrijas parlamentâ un winu strupâs atteikschanas no isliktgschanas ar Wahzeeschem uf to noteikumu pamata, ko isstrahdajuse Kerbera ministrija, Austrijas parlaments tagad eekuwis gluschi sawadâ stahwoklî: darbus kahrtigi turpinot tur zaur Tscheku pretestibu tagad neeespehjams. Ministru preekschneekam Kerberam atleek tikai waj nu ar sawu ministriju atkahptees, waj mehginat par jaunu isliktgt ar Tschekeem. Pehz jaunakâm sinam Kerbers esot isschkihrees preekſch scha pehdejâ soka. Janagaida, kahdi panahkumi buhs schoreis wina isliktgschanas mehginajumam ar Tschekeem.

Spanija. Naw sinams, waj Spanijâ pulwera, dinamita un zitu sprohgstoschu weelu wairak, kâ neweenâ zitâ semê, jeb waj Spaneeschi neprot weenkahrschi ar schahdâm bihstamâm leetam peenahzigi rihkotees, bet pateesiba ir, ka nelaimes gadijumi zaur pulwera un dinamita eksplosijam Spanijâ noteek tik beeschi un tik breesmigâ mehrâ, kâ nekur zitur pasaulê. Nupat atkal sino par tahdu gadijumu. Norâ, Mursijas prowinzê, notikuse eksplosija krona pulwera fabrikâ, pee kam peezas personas nahwigi eewainotas un septinas weegłaki. Laime bijuse wehl ta, ka zaur sprahdseenu iszehluschos uguni isdewees drihsumâ nodsehst; zitadi uguns buhtu peekluwuse kahdai leelai pulwera noliktawai, kur atradâs glabaschanâ 45,000 kilogramu pulwera, un tad — protams — buhtu notikuse breesmiga katastrofa.

Greekija. Greekijas prowinzê Attikâ leelâ mehrâ degot meschi. Degschana turpinotees jau wairak deenu un degot 15 weetâs uf reif; tâ tad jadomâ, ka uguns tikuse neelaista. Wefelt plaschi meschu gabali pahrwehrtuschees par pilnigâm isdegam. Saudejumus rehkina uf wairak miljoneem. Saldati strahdajot pee dsehschanas darbeem, tomehr lihdſschim ne-esot wehl isdewees uguns isplatischanos aprobeschot.

Bulgarija. Weenu no Stambulowa slepkawam beidſot pehz 7 gadeem kehris taisnibas un atreebibas deewes sobens. Stawreews, saukts Halju, kâ jau telegrammâs sinots, noteesats uf nahwi zaur pakahrschanu. Apsuhdsetais un wina aisstahwis gan mehginaja peerahdit, ka tas pa slepkawibas pastrahdaschanas laiku nemaf nebijis Sofijâ. Peerahdijumus wini bildinaja sewischki uf kahdu raksti, kuru apsuhdsetajam isdewis toreisejs „Makedoneeschu komitejas" wizeprezidents Tjufektschijews un kurâ tas apleezina, ka Halju minetâ laikâ atradees Makedonijâ Bet prokurors pareisi israhdija, ka Tjufektschijews ir tahds pat bralis, kâ Halju, un tapat stahw slepkawibas aisdomâs, tikai winsch fargotees tagad Bulgarijâ rahdidees. Tahdi peerahdijumi no otra slepkawa puses tad ari palika bez jebkahda eespaida, un swehrinatee isneza weenbalsigi taisito spreedumu: wainigs, pehz kam tak teesa nospreeda nahwes sodu zaur pakahrschanu. Jadomâ ari, ka nospreestais un pahrpahrim peinitais sods nepaliks neispildits. Tâ tad schoreis Bulgaru teesas naw jokojuschâs, kâ zirkahrt Stoilowa ministerijas laikâ. Naw sinams, no kam zehlusês schahda teizama prahtu grosischanâs: waj Bulgari gribejuschi paspihdet weenkahrschi kâ kulturas tauta, kuras walstî tamlihdsigi noseegumi nepaleek nesodîti, jeb waj Sofijas warenajeem pascheem sametees bail no tahdeem elementeem, kahdi Halju, Tjufektschijews un ziti.

Siama. Siamas kehnińsch, kâ „Daily Mail" if Waschingtonas sino, nodomajis nahkoscha gada sahkumâ usnemt zelojumu uf Seemel-Amerikas Sabeedrotâm Walstîm. Schî buhschot pirmâ reisa, kur kahds no waldoscheem monarcheem apmeklê Sabeedrotâs Walstis.

Riga.

Zeturtdeen, 17. oktobrî, kâ Borku notikuma peeminas deenâ, un peektdeen, 18. oktobrî, kâ reformazijas swehtku deenâ „Rigas Awise" ne-isnahks.

Rigas Latweeschu Beedribâ zeturtdeen, 17. oktobrî buhs V. jautajumu isskaidroschanas wakars. Lasîs: Dr. A. Skuja par melnajeem rudsu graudeem („sirgu sobeem") un Dr. med. G. Reinhards par apgalsmaschanu mahjâs un skolâs. No jautajumeem isskaidros: „Kas ir wesselu kurss un no ka tas atkarajas?" „Kâ buhtu apkarojama ehdamleetu wiltoschana?" un zitus. Pee jautajumu isskaidroschanas peedalisees Dr. med. G. Reinhards un skolotajs A. Keninsch. Wakaru wadis adwokats J. Sahlits. Sahkums taisni plkst. 1/29 wakarâ.

Moderna mahkſla, — tâ sauzas kahda jauna mahzibas eestahde Rigâ (Walnu eelâ Nr. 21, dſ. 11), kuru wada muhsu tauteete, gleznotaja Helena Freija ikdse. Mahzibu pasneedſ misadôs modernâs gleznoschannas darbôs, kâ: uhdens un ellas krohsâs, uf stikla, porzelana, samta, plihscha un audekla; tad gleznu eedsihwinaschanu koka preekschmetôs un mahkſligu puku pagatawoschanu ij daschadeem preekschmeteem. Kas tumsi apluhkosîs schis eestahdes darbus, tam jadod wisladaka leezibu, un schahdas modernâs mahkſlas draugeem un zeenitajeem schi eestahde eeteizama. Winâ peeneem preekſch wiseem scheem darbeem ari pastelejumus. P—los.

Ewangelikâ Atturibas beedribâ (Gertrudes eelâ Nr. 30) buhs riht, 16. oktobrî, jautajumu isskaidroschanas wakars. Preekschlasjumu turês S. kgs „par alkoholu un tabaku" (turpinajums no agrakâ preekschlasjuma) pehz grafa L. Tolstoja domam un spreeduma. Pehz tam isskaidros baschus jautajumus. Sahkums plkst. 1/29 wakarâ. Ee-ejas maksa 10 kap. no personas. —u—.

Lomonoſowa seeweeschu gimnasijâ swehtdeen, 13. oktobrî bija gaba akts, baudsâm augstâm personam un goda weesem peedalotees. Pehz luhgschanas pedagogiskâs padomes preekschsehdetaja S. Lubomudrows runaja par seeweeschu isglihtibu Kreewijâ, sahkot no Kelsareenes Katrinas laikeem lihdſ muhsu deenam. Pehz tam skolneezes kori nodseedoja wairak dseesmas un nodeklameja daschus dsejolus, pehz kam pedagogiskâs padomes sekretars W. Teluchins dewa ihsu pahrskatu par gimnasijas darbibu pagahjuschâ gadâ. Sawâ 34 gadu pastahweschanas laikâ gimnasija dewuse pilnigi nosleegtu widejo isglihtibu 538 skolneezem. Tagad gimnasijâ mahzas 403 skolneezes. Skolai tagad 11 klases: 1 sagatawoschanâs, 7 normal-, 2 paralel- un 1 pedagogiskâ klase. Pehz tizibam skolneezes eebalas schahdi: 283 pareistizigas, 75 lutertizigas, 16 katoleetes, 1 reformate, 3 wezticibneezes, 20 schihdeetes un 5 Muchameda tizigas. Junija mehnesî VII. klasi pabeidsa 31 skolneeze, un VIII. pedagogisko klasi — 17 skolneezes, no kuram 5 eeguwuschas audsinataju un 12 — mahjskolotaju teesibas. Zitâs klases ne weenas otrâ pahrwestas 314 skolneezes, t. i. 92 proz., kas rahda, ka skolneezem wisôs preekschmetôs bijuschas kati labas sekmes. II., III. un IV. klasês schogad jaunu skolneetschu wairs nemaz nesanemt. Zitâs klasês luhgumus bij eesneguschas 153 skolneezes; eksamenus isturesa 75 skolneezes, no kuram usnemt wareja tikai 50. Gimnasijâ wisâs klasês, isnemot tikai sagatawoschanâs klasi, pahrzelschanas eksamenî atzelti un VIII. pedagogiskâ klasê eemesta ari wehstures un geografijas mahzischana. — Pagahjuschâ gadâ gimnasijas skolneezem ari sarihkoti Gogoļa un Schukowska peeminas godinaschanas swehtki.

No gimnasijas 20. maijâ zaur nahwi schkihrees skolas kuratorijas preekschsehdetajs Sirotejschkowskis, kursch 12 gadus zihtigi darbojees gimnasijas labâ.

Gimnasijas istureschanai 1902. gadâ walsts renteja atwehlejuse 6000 rbl., Rigas pilsehtas walde 2,500 rbl., no mahzibu naudam eenahkuschi 17,086 rbl. 27 kap., pelna no prozentu papîreem 531 rbl. 5 kap. un no ziteem eenehmumeem

---

Tâ Bernera kunkse atwadijâs un ari masajâ kukņâ wiss palika klusu un tukschs.

Weest pa tam tuwojâs sawâm mahjas weetam. Direktora kundse bija smagi eekahrusês sawam wihram elkoni.

„Wina bija burwigi preewilziga!" winsch fazija un apstahjâs sem laternas.

„Wina bija burwigi . . . kaila!" wina nizinoschi atbildeja.

Direktors klusedams un nospeests gahja tahlak.

Atwerot nama durwis, direktora kundse peesihmeja noteikâ balsî, kas nezeeta nekahdas pretrunas:

„Zerlachijs wisu famakſajis." Pee tam wina energiski aisgreesa atsleegu. . .

Spizdeguni pawadija uf mahjam Danu wizekonsuls; masais wizekonsuls aisgrahbtibâ pilnigi pahrpluhda Frantschu adjektiwôs.

„Es tikai saku," jaunkundse peebilda, „ka wina naw gluschi ‚swaiga'."

Generała kundse jau sen bija pahrnahkuse mahjâs un, stahwedama spoguļa preekschâ, isnehma pukes no mateem. Nonehmuse beidsamo, wina paraustija plezus un peegreesdamâs sawam wihram, ihsi peebilda: C'est bonnet blanc et blanc bonnet (Tik garsch, tik plats). . ."

Simonên kundse, skaisto augumu eetehrpuse mihkstâ nakts uswalkâ, pa tam atdusejâs sawâ lepnajâ weetnizas istabâ. Wina ilgi domigi apluhkoja sawas baltâs tupelites galu. (Nikt wini bij apsolijuschees eerasstees uf pusdeenu pee generała). . .

Tad wina sastia kopâ tupelischu papehdschus un nospahwadamâs peesihmeja:

„Na — kas sin — war buht, ka wini wisu famakſaja!" —

Etwess pawadija mahjâs tenoristu, kas labpraht wehlejâs noeet uf weesnizu kahjam. Wirskolotajs wehl weenumehr turpinaja sawu mahkſlas dseedaschanas apzerejumu, un schoreis atkal ihsti uesinaja, kâ ar balsi ihsti ja-apeetas.

Pee katra sola winsch aiſ eekaisuma palika stahwam.

Wincem beidsot pee weesnizas durwim atwadotees, Etwess, iswairidamees no mahkſlineeka skateena, afchi noprafija:

„Waj gan tagad wehl nebuhtu par wehlu ‚posîtees zelâ?'"

Un tadehl ka mahkſlineeks, neispratis, ko winsch ar to domâ, winu uslubkoja jautataja azim, winsch usbudinats wehl peebilda:

„Nedsat, sche . . . . isleetot scho bahwanu?" — un rahdija uf sawu skanu organu.

„Kadehl gan ne?" tenoristс atsauzâs un peetwihka tumschi-sarkans.

Etwess wehl ilgi staigaja pa eelu schurpu turpu . . .

Beidsot reisi tomehr pahrnahzis mahjâs, winsch wehl weenumehr bij aisgrahbts un usbudinats, un tik pehz leela laika usmekleja sawu gulasweetu.

Tehws jau bij eemidsis, kad Emelina brusku pazehlas sehbus:

„Mamiņ! . . ." wina tschukſteja.

„Nu?"

„Es dsirdeju Zelchena jaunkundsi kaut ko sakam."

„Ko tad?" mahte jautaja.

„Schodeen tik bij jauka deena, — wina fazija sawam tehwam."

„Kâ tu wareji dsirdet?" Etwesa kundse atschukſteja.

„Es klusu eelihdu preekschnamâ, kad wini gahja projam," Emelina atbildeja.

Etwesa kundse nosmaidija neiſſakami laimigi.

„Ar labu nakt', behrns."

„Ar labu nakt'."

Pehz trim deenam Simonên kundse aisbrauza. Wina bij apnehmuſês konzertet Kreewijâ.

Sihkumi.

Wefela mahja — nosagta! Sog jau nu muhsu beenâs wisur un bes gala, tatschu laikam gan nekur tik traki kâ Amerikâ. Peemehram, ne wisai sen atpakaļ Brukliná kahdâ policijas ezirkni eerados namu ihpaschneeks Herdings un pasinoja, ka wina pirms daschâm deenam pirktais koka nams, 15. eelâ Nr. 36, no semes wirsus pasudis, — nosagts. Herdings wehl paskaidroja: „Apkahrtejo mahju laudis stahsta, ka weenudeen ap mahju Nr. 36 sanahkuschi kopâ waj simts zilweku, wihreschi un behrni, uf ahtru roku sahkuschi mahju noahrdit un pagalam isnesajuschi uf wisâm pusem." Policijas preekschneeks gan faalizinaja kopâ wisus sawa ezirkna slepenpolizistus un teem usdewa sadabut rokâ sagkus ar wisu „isnesato mahju", — tatschu jaschaubas, waj Herdings no sawas mahjas dabûs redset wairak, kâ warbuht tik kahdu malkas pagaliti. —ah—.

meem 11,145 rbl. 95 kap., pawisam 28,763 rbl. 27 kap. Pawisam isdoti 21,105 rbl. 20 kap., tà ka uf katru skolneezi tinahk zaurmehrâ 71 rbl. 87 kap. Gimnasijai ir 26,070 rbl. neaiskarama kapitala, par kura o/o o/o dibinatas 26 stipendijas. Bes tam skolas kuratorija wehl aiswabinajuse no makšas 42 skolneezes. Pee gimnasijas pastahw masturigu skolneeschu palthdsibas kase, kuras lihdsekli pagahjuschâ gadâ eewehrojami paleelinajuschees. Schi kase abôs pusgadôs daschâm skolneezem issneeguse pabalstu skolas naudas aismaksaschanai pawisam ar 1,023 rbl. 30 kap. Tagad kases kapitals ir 3,318 rbl. 97 kap ieels.

Swehtku akts beidsâs ar walsts himnu.

Debesbrankschanas basajzas draudse ir weenigâ pareisttizigo Latweeschu draudse Rigâ; ta atrodas loti gruhtôs materielôs apstaklôs, tà ka atraitnem un bahreneem truhkst palthdsibas un ta ari zitas draudses wajadsibas newar apgahdat. Gaubrihd waj weenigais zelsch, pa kuru draudsei kas eenahk, ir isshrejamee mironu rati. Preeksch pahrits gadeem draudse uszehla leemeni un apgahdaja schos ratus, kas ismaksaja 2000 rbl. Eewehrojot to, ka draudses lozekli ir waj weenigi nabadsigi strahdneeki, daschi sneeguschi draudsei palthdsibu. Ari draudses lozekliš. nambars Wittenberga kungs ir atteizees no daschadu darbu algas ar 550 rbl. un bes tam wehl dahwinajis 50 rbl. skaidrâ naudâ. Buhtu wehlams, ka draudsei rastos wehl ziti tahdi pabalstitoji. P.

Rigas garigais seminars. Septembra mehnescha beigâs diwi seminara skolotaji noswehtija sawas pedagogiskâs darbibas jubilejas: matematikas un fisikas skolotajs P. M. Mitelfons sawu 35 gadu, un wehstures skolotajs F. J. Kiprijanowitschs 25 gadu jubileju. Abeem gawilneekeem seminara audsekni, kâ masu pateizibas peeminu, pasneedsa daschas balwas. Tà Mitelfonam kopiju no Aiwasowska gleznas „Dewitais wilnis“, un Kiprijanowitschem Sabelina eewehrojamo wehsturi „Kreewu zaru un zarenu zimenes dsihwe“. Bes tam abi gawilneeki tika apsweikti daudz firsnigâm runam un laimes wehlejumeem. — Pagahjuschâ gadâ seminara audsekni sariihkoja diwus laizigus koncertus, kuri wispahrigi atzrada peekrischanu, un ari materiala sinâ apmeerinaja. Koncerta atlikums tika pasneegts kâ pabalsts truhzigajeem audsekneem. Schinî sesonâ nodomats sariihkot wairak tahdus koncertus, un tagadejee audseknî usaizinâs pee scheem koncerteem peedalitees ari agrakos seminara audsekņus, lai tà stiprinatu fatiksmi starp wezajeem un jaunajeem, uf ko no firds janowehl wislabakâs sekmes. Bes tam seminarijâ pastahw ari orkestrs, kursch tik tahlu tagad eespehlejees, ka war kertees ari pee gruhtakeem gabaleem. Pirmais koncerts buhs nowembra sahkumâ. Programmâ buhs usnemtas kora dseesmas, soli, bueti, kwarteti un orkestra preekschneſumi. Koncerta eenahkums nolemts, tapat kà agrak, labdartigam noluhkam.

—b—

Rigas apteekâs, ar medizinaldepartamenta atlauju, uf pirzeju peeprasijumu tagad isſneedſ sahles ari masakâs porzijâs, nekâ ahrsts usrakstijis, pee kam tikai stingri skatas uf to, ka sahku sastahwdaku samehrs palekt tas pats, kahds usrakstits. Sinams, ka ari sahku zena tahdâ gadijumâ ir samehrâ masaka. Km.

Salamonska zirkû wakar zihnijâs Eberle ar Pohl-Abfu II. Zihņa bija loti interesanta, tatschu pehz 30 min. palika wehl neisschkirta, jo abi pretineeki bij weenadâs spehkôs. Tad wehl zihnijâs un uswareja Petrows — Dworatschenku, Chlorento — Renardo, Bürgermeisters — Martinowu un Logards — Milanju.

Schowakar buhs lischkirosha zihņa starp Lurichu un Eberli.

Projektam par otra dselsszeka eerihkschanu no Rigas uf Tukumu, kâ „Rischk. Westn.“ wehsta, wairs ne-esot nekahdu zeribu uf realiseschanu. Tas isskaidrojams pa dakai ar to, ka ar Mastawas-Wentspils-Ribinskas dselsszeka Krisburgas-Wentspils linijas eerihkoschanu pretschu kustibai pa Rigas-Tukuma dselsszeku wajaga stipri pamasinatees, pa dakai ari tadehl, ka Rigas juhrmalat tà pelbu weetai winas nosihme sahk pamasam sust.

Kreewijas lauksaimneezibas putnkopeju beedriba dabujuse atkauju, nodibinat Rigâ schâs beedribas nodaļu.

Rigas telegrafa kantori oktobra beigâs pahrzelschot no tagadejâm telpam (Teatra bulwari) uf Marijas un Dsirnawu eelu stuhri, Berga namâ.

Metra mehrn sistema. Pilsehtas walde 2. septembrî nolehmuse luhgt, lai blakus Kreewijas mehreem atkauj leetot metra mehrn sistemu pilsehtas waldes darbibas robeschâs. Eekschleetu ministrija to atlahwuse.

Elektrifkâ eelu dselsszeku stigas darbi no kapsehtam pa Lahtschu eelu lihdſ Mihlgrahwja dselsszeka stazijai „Kara flimnizâ“ jau nobeigti un pa to jau isdariti mehginajuma brauzeeni. Wehl schajâs paschâs deenâs nodoschot scho stigu publikas leetoschanâ. P.

Latweeschu waloda tirgôs. Kà pilsehtas tehwi isturas pret Latweeschem un winu walodu, to wini atkal peerahdijuschi, peenemdami pilsehtas waldes isstrahdato jauno tirgus nolikumu § 22., kas skan scha: „Wiseem pahrdewejeem, isnemot weenigi tos, kuri eerodas uf tirgus retumis, laisteek pee sawâm tirgoschanâs weetam waj pahrdotawam redsamâ weetâ baltas isskahrtnes, uf kuràm ar melnu krahsu jauzraksta sawas wahrds un uswahrds un — ja wini nozitâm pilsehtam waj lauzineeki, tad ari winu dsihwes weeta **Kreewu un Wahzu valodâs.** Tà tad Latweeschu waloda isslauta, kaut gan uf tirgeem leelakâ daka pirzeju un pahrdeweju Latweeschi. Pahrak dihwaini, ka Latweeschu lauzineekem, kuri neprot wahzisski ne wahrda, buhs jatura iskahrtne Wahzu valodâ! P.

Kahrschu spehle Rigas-Orlas dselsszeka brauzeenôs. Pehdejâ laikâ eewehrots, ka Rigas-Orlas dselsszeku brauzeenôs, sewischki otrâs un pirmâs klases wagonôs, peekoptas daschadas naudas spehles. Tagad konduktoreem no peenahzigas puses usdots schahdas kahrschu spehles uf naudu uf weetas isjaukt un wajadsigâs gadijumôs ari policiju saukt palihgâ. Par katru tahdu atgadijumu tagad jasastahda protokols un tas jaeesnehdſ peenahzigai teekai. Km.

Konzesijas. Widsemes wizegubernatora kgs atkahwis:

1) Cand. hist. Friedricham Bienemanim tahlak wahit Rigâ, Nikolaja eelâ Nr. 27/29 tipografiju, kas agrak peedereja Arnoldam v. Tiedebekam.

2) Gewal Schunewitsch wahit Rigâ, Alekſandra eelâ Nr. 5, fotografisku eestahdi sem tàs wihra Alfonsa Schunewitscha firmas, kâ ari isdarit fotografiskus darbus Widsemes gubernâ.

3) Maipilsonim Konstantinam Sihtelim tahlak wahit Rigâ, Walnu eelâ Nr. 21, grahmatu pahrdotawu, kas agrak atradâs Leelâ Sirgu eelâ Nr. 3. (W. G. A.)

No mironeem uszehlusies. Schâ gada februari eeradâs pee Rigas palihdsibas un behru kases „Seeds“ preekschneezibas kahds nepasihstams jauns zilweks un pehdejai pasinoja, ka ischis beedribas beedrene, 37 gadus wezâ Anna Kruhje, mirusi, kadehl winsch, nepasihstamais wihreetis, kursch usdewâs par Annas Kruhses brahli, luhdſot, lai „Seeds“ ismaksajot winam behru naudu. Par sawu isteikumu peerahdijumu sweschais usrahdija ahrsta un mahjiņaja apteezibas, no kurâm bija redsams, ka Anna Kruhje pateescham mirusi. Uf schahdu apteezibu pamata augschams minetâ beedriba bes kahdas stomikschanâs ismaksaja 70 rubļus. Bet kahdas pahra deenas wehlak beedribas preekschneeks A. kgs dabuja dsirdet, ka Anna Kruhje ne-esot mirusi, bet dsihwojot omuligi tahlak. No eesahkuma gan A. kgs negribeja tizet schim wehstem, bet kad wairaki azuleezineeki apgalwoja, ka paschi sawâm azim redsejuschi A. Kruhji starp dsihwajeem, tad sahka pakalmetiet, pee kam pahrleezinajàs, ka A. Kruhje teescha sweika wesela. Par notikuma pasinoja policijai, un pehdejâ, ar beedribas preekschneeku A. kgu, desmàs nakts laikâ uf A. Kruhses dsihwes weetu, kur to ari atrada pee sawa mihlakâ fahneem „jauko dsihwes fapni fapnojam“. Pakalneekiejot israhdijàs, ka ahrsta apteezîba, kuru nepahſihſtamais wihreetis usrahdija „Seeda“ preekschneezibai, — bija wiltota un uf schàs pamata ari mahjiņajs bija tikdeemis sawu apteezibu. Nopratinata A. Kruhje par wainigu neatsinàs un isſtaidroja, ka wina no wisa schà traktscha nekà nesinot, tà ari nesinot, kahdâ zelâ winas maksajumu grahmatina nahkuse sweschâ rokâs. Policijas eerehdnis prasija, kur parahda, zik winai naudas, ta parahdija tikai dasjus rubļus un turklaht nodemoješas, ka waikat naudas winai ne-esot. Bet ismekejot dsihwokli, atrada lupatâs satihtu un zitôs krahmôs nobahstu wihſchki ar 43 rbl. Te j peemin, ka galwenais blehdibas isdaritajs naw lihdſ schai deenai isſinats.

Uf scha un daudz zitu peerahdijumu pamata pret K. zehlàs aisdomas, ka ta pee blehdibas isdarischanas bijuse lihdſſinataja, kadehl par wisu sastahdija protokolu un K. nodewa teesai. Leetu isteesaja schinîs deenâs 5. ezirkņa meertesneſcha kamerâ. Ari teesas preekſchâ K. neatsinàs par wainigu. Wina bija peenehmuse sawu pecdſihwotaju par „apikatu“, kursch „firsnigâ“ wahrdôs gan puhlejàs atwabinat resp attaisnot sawu klienti; bet tas wisa weta nelihdseja.

Meertesneſnes atsina winu par wainigu un nospreeda: Annu Kruhji, 87 gadus wezu, eeſahdſit zeetumâ uf diweem mehnescheem, kà ari peedſiht no winas 70 rbl. beedribai „Seeds“ par labu.

Tà ka K. newareja eemaksat no meertesneſnescha prasito 100 rubļu saloga, tad to tahlàk apzeetinaja. —u.—

Netikliba Rigâ neween nemasinas, bet wehl peenemas. Agrakâ kafejnizas turetaja G. J., Leelâ Kalēju eelâ Nr 55, wehrsa jau agrak uf sewi policijas wehribu. Policija nehmàs to usmanit, un reiz tai isdewàs to peekert par wainigu pee netiklibas weikſmeschanas, kadehl to nodewa Rigas 1. ezirkņa meertesneſnim. Meertesneſis atsina G. J. par wainigu un fodija winu ar 4 deenam aresta. Ads.

Policija pagahjuschâ nakti apzeetinaja **104** blandonus. Daschi no apzeetinatàem jau wairak reisès pa etapu issuhtiti uf sawàm peederibas weetam, no kureenes tee atweenu atgreeschas atpakaļ Rigâ. Starp apzeetinatàem atrasti ari tahdi, kuri nolikti sem policijas usraudsibas un jau sen meſleti dehl daschadeem noseegumeem. Apzeetinatee eeweetoti droschibâ. —rgs.

Atrasts behrna lihkitis. Wakar uf Marijas-Dsirnawu eelas tilta, kas ect pahr Bolderajas dselsszeka fleedem, atrada nomestu ap nedelas wezas meitenes lihkiti, kas bija eemihſtits wezâs audekļa lupatâs. Warmahzigas nahwes sihmes pee tàs neatrada. —rgs.

Aiſ neuzmanibas. 14. oktobri Eiserta lenſchu austuwê, Leepajas eelâ Nr. 3, strahdneeki Karlis Abholinsch un Gustaws Tauberts strahdaja pee kahdas tranſmiſijas iſlabofchanas, kur aiſ strahdneeka Tauberta neuzmanibas Abolinam tika iſſista ar tranſmiſijas ſiſtnas galu labâ azs. Eewainoto dseedinaſchanai nogahdaja Reimerſa azu klinikâ. —rgs.

Reklame pee jaunbuhweta nama. 14. oktobri Maliņa eelâ Nr. 16 no jaunbuhweta nama noſkrita strahdneeks Ludwigs Noggats un tik ſmagi ſadauſija galwu, ka pehz noweſchanas pilſehtas ſlimnizâ nomira. Reklame notikuſe aiſ N. paſcha pahrgalwibas, jo ſtipri eekſtrâdis, tas tahpelejis pa nama treſchâ ſtahwa ſtalaſcham un ſeenam. Iſmekleſchana eeſahkta. —r

Ugunsgrehki. Wakar plkſt. 5 pehz puſdeenas, Fuhrmaņu eelâ Nr. 8 eeſahkſa degt nama peebuhwe. Ugunî drihſumâ iſdewàs noſlahpet, tà ka ſaudejumi tikai op 150 rbl. Nams apdroſchinats Kreewu ugunsapdroſchinaſchanas beedribâ. — Tanî paſchâ deenâ ap plkſt. 2, Walnu eelâ Nr. 30, grahmatu tirgotaja Karla Sichmana weikala pagrabâ no apgahſtàs ſwezes eeſahkſa degt papiru atkritumi. Ari ſche ugunî iſdewàs nodſeſht eeſahſumâ. Mantas nebija apdroſchinatas. R—.

Pahrlabojums. Rigas Latweeschu beedribas Literaturas Fonda iſrihkojumâ ſwehtdeen, 13. oktobrî, dſeedaja newils Rigas Latweeſchu Dſeedaſchanas beedribas koris, kà referatâ teikts, bet dſeedaſchanas beedribas „Kokles“ jaukts koris.

Iſrihkojumi. Treſchdeen, 16. oktobrî: Latweeſchu eatrî „Burwju ſtrehlneeks“ („Der Freiſchütz“)' ramantiſka opera 5 zehleeniņôs no J. F. Kinda. Muſika no K. M. f. Webera. Latwiſki no J. Leelakmena. Sahkums plkſt. 8¼ wakarâ. — Kreewu pilſehtas teatri Pariſes „Altbênce“ teatra jotu lugu trupas weeſoſchanâs, Fr. Aſchara wadibâ, lugâ „Loutes“ (Franſchu walodâ). Sahkums pulkſten 7 wakarâ. — Pilſehtas Wahzu teatrî G. Engela ſtatu luga „Ueber den Waſſer“. Skatu lugu zenas. Sahkums plkſt. ½8 wakarâ. — Ewangeliſkâ atturibas beedribâ (Gertrudes eelâ Nr. 30) jautajumu iſſkaidroſchanas wakars. Sahkums plkſt. ½9 wakarâ. — Starptautiſkâ panoramâ (Leelâ Grehznieku eelâ Nr. 8) karaļa Ludwika II. pilis „Lindenhof“ un „Berg“. Atwehrta no plkſt. 10 rihtâ lihdſ 10 wakarâ.

Tirdsneeziba un saimneeziba.

Baltijas strahdneeku artels. Pagahjuschâ gada 23. junijâ no ſinanſu ministrijas tika apſtiprinats Baltijas ſtrahdneeku artels Rigâ, kura mehrkis bij, iſgahdat ſaweem lozekleem preſchu ſanehmeju, iſnehkataju un lihdſigus darbus tirdſneezibas namôs waj eeſtahdès, kà ari uſnemt darbus waj weikalus uf arteļa wahrdu ar kopeem ſpehkeem. Bet artels uf ſcho ſtatutu pamata lihdſ ſchim naw warejis ſaſtahdites, wiswairak tadehl ne, ka ſtatutu § 7 praſtja pirms darbu uſſahkſchanas ſalogu jeb reſerwes kapitalu no 10,000 rubleem.

Tomehr no arteļa dibinataſeem 20 wihri ſabeedrojàs privatteikâ uf kahdu kopeju weikalu, proti, nomat no Rigas pilſehtas waldes weza Alekſandra tirgu preekſch ſchi gada wafaras. Tahdi ſabeedribas lihgumi pehz Baltijas privatlikumeem atkauti. Minēto ſabeedribu mehdſa ſaukt par „Baltijas ſtrahdneeku arteli“, bet pateeſibâ winam ſchis wahrds nepeenahkàs. Sabeedrotee nolehma, ka tirgus nomaſchanu iſdara uf ſawu wahrdu weens no winu pulka, Jahnis Wilks, ar winu kopeju naudu, tà ka pelna iſbalama ſtarp wiſeem weenlihdſigi. Uf ſcho weikalu katram balinneekam nahzàs eemaksat 300 rubļu, jo Alekſandra tirgus noma zaur koliſchanu tika uſdſihta lihdſ 6000 rubļu, kaut gan nomas laiks bij tik no marta lihdſ oktobram. Ar jaunâ tirgus atklahſchanu tas beidſees.

Deemſchehl, minetam privatam arteļim ar tirgus nomu naw bijuſchi labi panahkumi. Kà mums ſiņo, tas newis pelnijis, bet pasaudejis wefelus 2000 rubļus, tà ka katra arteļa lozekļa pametums ir 100 rubļu. Eenahkumi no tirgus bijuſchi daudz maſaki, nekà zerejuſchi.

Tagad, kà mums ſiņo, balinneeki likuſchi iſſtrahdat jaunus ſtatutus, pamatojotees uf normalſtatuteem no junija 1902. Tos tee nolehmuſchi eeſneegt waldibai apſtiprinaſchanai. Jaunee ſtatuti winu wajadſibam wairak peemehroti, bet wahrds „Baltijas ſtrahdneeku artelis“ peepaturets.

Kugneeziba uf Daugawas ſahk jau manami maſinatees. No 8. lihdſ 15. oktobrim Rigas oſtâ eebrauza 49 un iſbrauza 36 tirdſneezibas kugi. Oktobra pirmajâ puſê Rigas oſtâ eebrauzis 91 un iſbraukuſchi 86 tirdſneezibas kugi, kamehr wehl ſeptembra pehdejâ puſê eebrauza 113 un iſbrauza 104 kugi. Pawiſam tekoſchâ kugneezibas gadâ lihdſ 15. oktobrim eenahkuſchi Rigas oſtâ 1460 un iſbraukuſchi 1432 tirdſneezibas kugi, tà ka ſchimbrihſcham oſtâ atrodas 28 kugi. Jau wiſpahrigi ſchogad labiba iſweſta loti maſ, bet nu ruderu mehneſchôs jau lik neezigâ daudſumâ, ka par labibas tirdſneezibu newar ne labgi runat. Tas pats jaſaka par tirdſneezibu ar lineem un kokeem. Wiſpahrigi labibas, linu un koku krahjumu, kas ir pa leelai dakai waj weenigee galwenee tirdſneezibas preekſchmeti zaur Rigas oſtu no ſchejeenes uf ahrſemeem, nawa ſchimbrihſcham gluſchi nekahdu. Ka ſchee krahjumi radiſees, nana ne maſako zeribu, jo ſchis gads ir bijis loti neraſchens. Aiſ neroſchas paſchi ſemkopji — un neween mahgruntneeki, bet ari pat leelgruntneeki jau peeſpraſa labibu no Rigas tirgotajeem, kur gan tam wajadſeja buht gluſchi o radi. Ari linī neteek peeſoliti no muhſu ſemkopjeem ſchejeenes tirgotajeem un tapat tas ir ar kokeem. Daſchadas ſihkas mantas gan wehl bij iſweſtas oktobrî, bet iſbraukuſchee kugi pa leelakai dakai bijuſchi pilditi ar balaſtu. Iſnemot maſumu eeweſto akmeņu ogļu, krihta, ſiku un daſchadu maſak wehrtigu ſihku pretſchu ari teek loti maſ eeweſts no ahrſemem. Wiſus ſchos apſtaklus ſo gruhti ſajaut kopu ſtrahdneeki, kuri jau tà wiſu mahſaru maſ ween pelnija. Tagad ar winu pelnu jau gluſchi pee beigam. P.

Leepajas birſchas komiteja noturejuſe pagahjuſchu ſeſtdeen, kà „Lib. Ztg.“ raksta, ſehdi, kurâ nehmuſchi dalibu ari pilſehtas galwa Zinks un oſtas preekſchneeks Bucharins. Apſpreeſchanâ nahzis jautajums par Mastawas-Wentspils dſelsszeka waldes iſtureſchanos pret labibas tirgotajeem. Pehz tam, kad no daſcheem labibas kommiſareem bij liktas preekſchâ wehſtules no minetàs dſelsszeka waldes, kurâs pehdejâ ſolas atmaksat atpakaļ frakſchu maksas ſtarpibu, kas iſnâkt prezes ſuhtot pa Wentspils dſelsszeku, nolehma, eeſneegt ſuhdſibu par Mastawas-Wentspils dſelsszeka waldes ſchahdu nekreetnu rihkoſchanos, kas ir pret wiſpahrejo dſelsszeka noteikumu 71. pantu.

Par Amuras apgabala nahkotni ir leelâs ruhpês „Amur. Gaseta“. Pehz winas domam, tureenes eedſihwotajeem, kas wiswairak nodarbojas ar ſemkopibu, eſot jaatmet wiſas zeribas uf ſcha apgabala atbſihwinaſchanos un uf jauna kapitala un jaunu eedſihwotaju eeplushſchanu, bet jaapmeerlustees ar domam, kà ſawu garu wilkt, pehz tam, kad twaikonu fatiksme uf Amuras apſtahſtotees un tirdſneeziba ar Mandſchuriju miteſchotees. Kas ſihmejotees uf ſemkopibu, tad neeſot lobi eeſpehjams to uf lihdſſchinejeem plaſcheem pamateem tahlak wahit, tà ka uf iſweſchanu uf ahreenu waj uf eeptrkſchanu no waldibas puſes newarot likt kahdas zeribas.

Teatrs un muſika.

Latweeſchu teatrs. Riht' iſrahdîs „Burwju ſtrehlneeks“ (Der Freiſchütz) operu 5 zehleeniņôs no K. M. Webera. Schai operai ir jauka, nopeetna muſika un uf Latweeſchu teatra ſkatuwes ta teek ar atſihſtamu weikſmi iſrahdita. Uſſlawa par ſcho iſrahdi no leetpratejeem puſes wairakkahrt iſteikta. Lomas ir ſchahdàs rokàs: Ottokars- Tamefars, Kunos Eikſnits, Kaſpars- Drapaus, Maksis- Duburs, Agate- Simſon un Annina- Eeſmit. Paplaſchinats orkeſtrs. Iſrahde ſahkſees pulkſten 8¼ wakarâ. —

Aufekla „Tautas nama“ ſwehtdeen iſrahdija Adolfa Allunana „Seſchi masi bundeneeki“. Kaut gan luga ſauzas ar jautribas lugu, tomehr mehs tami ſaſtopam maſ ko jautru, un jokl un joziņi, kà ſaka, wiſi tà pee „mateem“ wilkti. Patihkamu eeſpaidu atſtahj weenigi tautas dſeeſminas un rotakas. Treknee iſteizeent lugâ un ſabojatà Wahzu waloda panahk maſ peekrischanas. Iſrahde bij apmeerinoſchi ſagatawota. Ernests Kahrklinſch (Pruhſis Himelmans) rihkojas ar wislabakeem panahkumeem. Bij janopreezajas, ar kahdu ſahpigu ironiju atturibneeki prot iſrahdit ſchuhpas un, ari zitadi Kahrklina tihps bij dſili apſmehrts darbs. Rob. Holzmans, muiſchas arendators (Kruhminſch) bij zitadi atſihſtams, tikai brihſcham tas aizmirſas un bij par jaunu. Ari apgehrbs wareja buht labaks un wairak raksturigs. Ta ſarkano weſti Latweetis nepaſihſt, maſakais ap to laiku ne, kad luga noteek. Selmai Freiman (Emilija) wairak dſihwibas un behrnischkigas pahrgalwibas nebuhtu bijis par launu. Winas Indulis (Wilis Wezpuiſis) bij pahrak monotons un weenaldſigs. Ari ar tekſtu gahja kà ne ka... E. Koſrowſki (Anna Steinberg), R. Welzs (Kruhminſch), Olſ Paſnieks (Weprowſkis) un Selma Tamſon (Made) bij labi. Sewiſchki pehdejâ bij braſcha un tihpiſka lauku kalpu ſchkiras metta. Tautas dſeeſminas ar rotakam tika loti ſmuki preekſchâ neſtas, un bahmu korim jaiſſaka pelnita atſinība. Tikai rotaka „Kas bahrſâ?“ bes orkeſtra pawadijuma buhtu labaki noritejuſe. Wehl janeebilſt, ka lugai bij par daudz tragiſks „louts“. Tik druhmi nemehdſ iſrahdit jotu lugas. Luga katrâ ſinâ peedſihwos wehl daſchas iſrahdes. Jaunâ dekorazija no Oſolina krahſota atſtahja wehl deeſgan nepilnigu eeſpaidu, tapat preekſchkars. Iſrahde bij apmeleta labi, un applauſi ſtaku ſtakee. Sogatawoſchanâ Allunana „Kas tee tahdi, kas dſeedaja?“ —

Polos.

Brihwneeka kga jubilejas iſrahde. Aiſwakar Amatneeku Beedribas (Gewerbeverein) telpâs Brihwneeks ſwineja ſawu 25 gadu ſkatuwes darbibas jubileju. Scham noluhkam bij iſroudſita ſkatu luga „Jaunibas teeſbas“, Elſas Allunan tulkojumâ. Bagats weſs tirgonis prez pehz jauna ſkuka, gandrihſ wehl behrna, kura bes tam jau eemihlejuſe prezineeka pascha behlu. Meitene loti nelaimiga, bet wezaki, ſewiſchki mahte, kal kaldamo, ka behrna peenahkums ir ipſidit wezaku gribu, teem palihdſet. Tehws, labſirdigs wezis, nemaſ nefaprot meitas kriſtiko ſtahwokli, bet ſapņo weenigi par komponeſchanu. Mahtei, bijuſchai operu dſeedatajai, bijis tuws ſakars ar tirgotaja brahli, kuſch to atſtahjis. Galu galâ iſrahdas, ka Elſabete naw mahtes tagadejâ wihra meita, bet gan no tirgotaja brahļa. Elſabete ſneedſ raku ſawa bijuſchâ bruhtgana dehlam, braſcham zeribu pilnam jauneklim. Benefiziants tirgotaja lomâ iſpelnijàs ſkatus applauſus, lauru wainagus un puſes. Publika iſſauza Brihwneeka kgu pehz katra zehliena. Elſabetes lomu iſrahdija Julija Schilewitz, par kuru jaſuka, ka tai ir dohmanas, un ka ta ar laiku, — ja zentigi mahjſees, buhs laba aktriſe. Wiſpahrigi ar iſrahdi wareja buht meerâ.

Iſſkaidrojums.

Kahdi laundari tiſlatiſuſchi laudis beſparaſta, hektografetus gahnischanas raksſus par mani, it kà protestu Rigas Latw. beedribas Literaturas Fonda iſrihkotam wakaram. Tahdus rakſtus, ſinams, nemehdſ eewehrot, un neweens gabigs, inteligents zilweks teem netizès. Bet tà ka ir ari zilweki, kuri labak tiz no tuwaka wiſu launu, nekà labu, daſchi aiſ iſglihtibas truhkuma, ziti aiſ eedſimtas mehlneſibas kahres un weeglpratibas, tad ſcho labâ, lai tee welti neapgrehkotos, iſſkaidroju, ka abôs laundaru iſlaiſtôs protesta rakſtôs wiſi minetee fakti par mani ir launprahtigi ſadomati melî. Bet tee kungi, kuri ſakas redſejuſchi kahdu denunzijas wehſtuli ar manu parakſtu ir waj nu zaur kahdu wiltojumu maldinati, jeb ari launprahtigi melkuſi.

J. Purapuķe.

Tirgus u. z. ſinas.

Fondi.

St. Peterburgâ, 14. (27.) oktobrî 1902.

	Pahrdew.	Solihgts.
Metalla kuſts, Londonas 3 m.		98.35
4% walſts rente	97¼	97½
4% muiſchn. agrar-bankas Rihlu ſihmes	95	—
5½% premiju aiſnehm. 1. iſlaid 1864. g.	473	471½
5½% " 2. " 1866. g.	357½	356
5½% " ihſt. ſihm. muiſchn. agrar bank.	291	288½
4½% Sw. Peterb. pilſ. hip. ihſt. ſihmes	—	94
4½% Poltawas agrar-bankas ihſt. ſihmes	—	94½
4½% Harkowas agrar-bankas ihſt. ſihmes	—	94½
Makk.-Wentsp.-Ribinskas dſelsſz. akſijas	—	120
Deenwid-Reetuma dſelsſzeku akſijas	—	95
Sw. Peterb. ſtarptaut. tirdſn. b. akſijas	—	867
Sw. Peterburgas diſkontobankas akſijas	—	399
Kolomnas maſchinu fabrikas akſijas	—	315

Leeltirdſneezibas zenas.

Rigâ, 14. (27.) oktobrî 1902. g.

	Solihgts.	Pahrdew.	Pirz.
Kweeſchi. Tendenze zeeta.			
Kreewu 129/30 mahrz. Sibirijas		93	92
Rudſi. Tendenze: zeetaka.			
Kreewu, ſaſnodoſchanu par okt.	—	80	78
Auſas. Tendenze: zeetaka.			
Kreewu 5 lihſ augſta labuma	—	78—76	75—76
weenk. neſchahweeſâ Kreewu	—	71	70
Meeſchi. Tendenze: kluſa.			
Kreewu 108/5 mrz.	—	72	71
Kreewu 108 mrz.	—	74	73
Linſehklas. Tend.: zeetaka.			
weenk. ſchahweeſâ		150	148
Stepju	—	158	156
Kanepu ſehkl. Tend. —			
neſchahweeſâ	—	115—116	—
Rauſchi. Tendenze: kluſa.			
linu, ſchejeenes	—	96-98	93—94
Kreewijas	—	91-93	90—92

Mihtdeenas kalendars.

Treſchdeena, 16. (29.) oktobris. — **Mahrda deena:** Pareiſtizigo: **Longins un Jewprakſija.** Lutteranu: **Gustaa. Katoļu: Jadwiga un Florentina.** — **Saules lez:** plkſt. 7.26 min.; **noriet** plkſt. 4.47 min. **Deenas garums:** 9 ſtundas 21 min.

Wehſtulneeks.

J. M. — **Kalſu.** Ka beigas aiſrahdijumâ truhkſt, pee tam mehs ne-eſam wainigi. Red.

Jaunakâs ſinas.

Berlinê. 27. (14.) oktobrî. Pehz „Frankfurter Zeitung“ ſinojuma Angļu waldiba paſinojuſe Turzijai, ka Indijas eſpedizijas korpuſs iſdſihſchot Turku ſaldatus no Ganſchabu zilts peederigàs ſemes, kura atrodas pee Adenas robeſcham.

Berlinê, 27. (14.) oktobrî. Tuberkulosas apkaroſchanas konferenze ſanehma makar ſchahdu telegrammu: „Liwadijâ. Wina Majeſtate Keiſars pateizas konferenzei un ſtarptautiſkajam Zentralbirojam preekſch tuberkulosas apkaroſchanas par Wina Majeſtatei iſſaztàm jubtam un nowehl winu zenteeneem wislabakos panahkumus. Barons Freberiks.“

Kopenhagenâ, 27. (14.) oktobrî. Kronprinzis aisbrauza uf Berlini.

Konſtantinopolê, 27. (14.) oktobrî. Sultans peenehma pehz ſelamlika Melkalnes ſuhtni Bakſitſchu, kuſch, kà dſirdams, pabalſtijis Serbijas ſuhtna Gruïtſcha aſrahdijumu, ſihmejotees uf krisitu ſtahwokli Wez-Serbijâ un Albaneeſchu waras darbeem. — Turzija apgalwo, ka robeſchu nokahrtoſchanas darbi aiſ Jemenes un Abenas dehl Anglijas nedibinateem praſijumeem atlikti. Angļi iſſkaidro, Turzijai neeſot nekahdas teeſibas uf ſemes gabaleem, kuri atrodas ſem Anglijas eeſpaida.

Konſtantinopolê, 27. (14.) okt. Turku waldiba godina Anatolijas dſelsszeka Wahzu bankas direktoru. Sultans ſarihkoja winam goda meelaſtu.

Londonâ, 27. (14.) oktobrî. Koloniju ministrs Tſchemberlens zelos nowembrî uf Deenwid-Afriku, lai pats uf weetas nokahrtotu daſchus neiſſchkirtus jautajumus.

Londonâ, 27. (14.) oktobrî. Awiſe „Standart“ ſino no Waſchingtonas: preſidents Ruſwelts eeteikſchot ſawâ wehſtijumâ, paſtiprinat ſemes apſardſibu un likſchot preekſchâ projektu par muitas tarifu zaurlukſchanu.

Guatemalâ, 27. (14.) oktobrî. Keſaltenangas pilſehtu eedſihwotaji atſtahjuſchi dehl pelnu leetus un aiſbehguſchi uf Totonikopamu. Sahkot plosſtees wulkanam Santa Maria, bij manama ſemes trihze un apakſchſemes pehrkoni. Galwas pilſehtai nebraud breeſmas.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Aģentura).

Kijewâ, 15. oktobrî. Aiſwakar 70. werſtê no Kijewas iſſtrehja pretſchu brauzeens Nr. 64 no fleedem, pee kam konduktors weegli eewainots.

Niſchni-Nowgorodâ, 15. oktobrî. Balachnâ ſafaukta diweſi aprinka ſemkopibas wajadſibu komiteja, bet komitejas lozekli nebij atnahkuſchi. Komiteja ſlehgta.

Jaltâ, 14. oktobrî. Turku ſuhtneeziba atbrauks 16. oktobrî Jaltâ.

Tobolſkâ, 14. oktobrî. Sujetſkas fahdſchâ, Jakutorowas apriņķi, ſarihkoti preenſaimneezibas kurſi, kuri ilgs diwus mehneſchus.

Belgradê, 27. (14.) oktobrî. Wuitſchs brauks uf Pariſi Serbu aiſnehmuma nokahrtoſchanas leetâ.

Wildparkâ, 27. (14.) oktobrî. Wakarâ atbraukuſchais Daņu kronprinzis tika braudſigi ſanemts no keiſara. Plkſt. 8 bij puldeenas jaunajâ pilî.

Kanejâ, 27. (14.) oktobrî. Angļu Wibus juhras eskadra eeſahka kara ſpehka malâ iſlikſchanas manewrus, kuros nem dalibu 3000 wihru ar 2 baterijam. Eſkadru apſtatija prinzis Georgs.

Katanijâ, 27. (14.) oktobrî. Simetas upe no leetus gahſeeneem pahrpluhduſe un iſpoſtita dſelsszeku, kas eet uf Siraku ſu. Uhdens zehlees par 5 metreem; ſahdſchu eedſihwotaji glahbuſchees uf ehku jumteem un ſchauſot dod ſihmes pehz palihdſibas.

Дозволено цензурою. — Рига, 15-го октября 1902 г.

Iſdewejs un redaktors: Fr. Weinbergs.

Adreses.

Tagad dſihwoju
Rigâ Suworowa ielâ № 2
(preti̇m Aleksandra gimnasijai)
1035a **Advokats**
J. Kreizbergs.

Tagad dſihw. Suworowa ielâ 11
(Dſirnawu ielas ſtuhri).
Aſins, dęguna, galla u. truhſchņa
ſlimneekus peenem no 9—12 un 1/2 5—6
1080b **Dr. Peters Perlbachs,**

Sobu ahrſts
Frizis Weinbergs
runajams no pulkſten 9—1 pusdeenâ un no 3—6 pehz pusdeenas
Dſirnawu ielâ Nr. 74, Suworowa ielas ſtuhri, Berga ſpa namâ. 1188a

Sobu ſlimneekus
peenemu katru darba deenu no pulkſten 10—1 deenâ un no pulkſten 3—5 pehz pusdeenas; ſwehtdeenâs un ſwehtku deenâs no pulkſten 11—1 deenâ. Trubſigos peenemu pirmdeenâs no pulkſten 5—7 wakarâ.
E. Stefany,
Ielâ Smilſchu ielâ Nr. 22.

Sobu ahrſts
K. Jannau's
Marijas ielâ Nr. 10a
Runas ſtundas no plkſt. 9—12 un 3—5
Swehtdeenâs un ſwehtku deenâs no pulkſten 11—1. 1190a

Sobu ahrſte
Late Weibel,
Ielâ Smilſchu ielâ Nr. 5,
netahlu no birſchas.
Runajama: no 9—1 un no 4—6. 151a

Sobu ſlimneeku poliklinika
pee sobu-ahrſtu ſkolas ir **atwehrta** un ſneedſ ikdeenas no pulkſt. **10—4** pehz pusdeenas **sobu ſlimneeki** peenemti.
Turpat peenem pastellejumus uſ wiſadeem
mahkſligeem ſobeem
kâ arî uſ ſobeem pilnigâ ſaſtahwâ.
Honorars pehz takſes.
Marijas ielâ Nr. 2.
9c56 **Direkzija.**

Peenemu ſlimneekus
ahdas, kaunuma, ſifilitiſkâs, puhſchia un **wenerikâs ſlimibâs** ikdeenas no pulkſt. 9—1, un no pulkſten 5—9 wakarâ.
Dr. H. Levy,
prakt. ahrſts.
Rigâ, Suworowa ielâ 10
6470 **Preti̇m Wehrmann** bahrſam.

Poliklinika
ahdas un dſimuma ſlimibâs,
Rigâ, Eckhahna ielâ Nr. 16. Starp ziu **iſmeklejchana** ar **elektriku apgaiſmoſchanu, ahrſtejchana** ar **elektrizitati.**
Sliimneekus peenemu katru deenu no pkſt. 12—3 pehz pusd.
H. Simonſons,
5710 eeſtahdi pahrwaldoſchs ahrſts.

Marijas ielâ Nr. 5.
Runas ſtundas **wenerikâs, ahdas** un **dſimuma ſlimibâs** no pulkſten 9—11 preekſchpusdeenas un no 6—8 wakarâ.
Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrſts 414b
Marijas ielâ Nr. 5.

Beedribu ſinojumi.

R. L. B.
Otrdeen, 15. oktobri, 1902. gadâ, pulkſten 7 wakarâ.
Derigu Gramatu Nodalas sede.
Preekſneeks.

R. L. B.
Zinibu Komisijas preekſneecibas sèdе.
Otrdeen 15. oktobrî g., plkſt. 9 vak.
Preekſneeks.

R. L. B.
Laukſaimneezibas Nodaļa.
Zeturtdeen, 17. oktobri 1902. g., pulkſten 7 wakarâ
ſapulze.
Deenas kahrtiba:
1) Par ſeſſlas labibas iſwehſli un audſinaſchanu.
2) Par preekſaimneezibas kurſeem.
3) Lafama galda ceriſtoſchana.
Preekſchneeziba.

Jelgawas Latweeſchu Beedribai
wajadſigs **ar 1. janwari 1903. gadu** jaunajâs beedribasteſpâs (Leelajâ ielâ № 8.)
ekonoms
un tahdeh beedribas preekſchneeziba uſaizina tos kungus, kuri beedribas bufeti wehletos nomat, meſnecka laikâ pieteikſees pee beedribas preekſchneeka, ſwehrinata advokata **A. Stehrstes,** Pasta ielâ № 4, kur ari wiſas ſihkakas noſazijumus dabus ſinat.
1189a **Preekſchneeziba.**

Mahj- ſkolotajs,
kas prot weetejas trihs maladas, war pieteikties Leel-Jwandes dſirnawâs, pr. rop. Гольдингень Курл. губ. pee **E. Dannenberg.** 1183a

Kreewu, Wahzu un Frantſchu walodu ſtundas paſneedſ Terbatas ielâ Nr. 38, dſ. 1. 1175a

Kreetn. neprez. kutſcheeris,
kas mahk ſirgus kreetni nopuzet, wajadſigs. Peeprafams „Rigas Awiſes" ekſped.

Jauns zilweks,
(bohdneeks) wehlas aſnemtees uſ gadu laiku pret labam % 200—300 rbl., laipnus peeſuhtijumus luhdſ nodot ſchas awiſes ekſped. ſem burteem „Neaiſmirſt man!" 1175

Kreetna kehkſcha
ar lohti labâm leezibâm, wehlâs weetu. Peeprafams Kurſemes ielâ Nr. 5a, dſ. 13. Agenskalnâ.

Labi wehrpeji,
dabu paſtahwigu weetu Doles Kekawas dſirnawâs. Alga 14—15 rbl. mehneſi. pee wiſa brihwa. 1187

Jauna ſahles garnitura
ar bordo plihſchu 85 rbl. un bahrgakas ſahles ſpeegeli 20 rbl., ſofalu, ofcha un reekſtuku buferes, kungu un dahmu raſtſamagaldi, drehbju, wehſchas un grahmatu ſkapji, kumodeti, maleres, kuſcheles, guitas, etaſcheri, jauns pianino un tafellawieres ar joutam ſtanam, ſofala, ofcha, un Wihnes krehſli, leeli un maſi galdi un daſchadas ſitas iſtabas leetas lehti pahrdodamas Suworowa ielâ № 28a. 1108a

Tafel-ſlaweeres
pahrdodamas Parka ielâ Nr. 6, dſ. 12.

Rupjas maiſes zepſtuwe ar eewilktu uhdeni tur war zept 70 kukuſus rupjas maiſes **iſirē** Rumpmuiſchas ielâ Nr. 2. 1172a

Atſledſneeku amatrihki
pahrdodami Krahſotaju ielâ Nr. 2, dſ. 20. No pulkſt. 7 lihdſ 8 wakarâ. 1179

Tikai ſauſa malka
dabujama Ilkumigôs (30 zol. rinkôs) Leelâ Sirgu ielâ № 24. 1181a

Krahſnes u. plihtes
lehti un ſtipri iſlabo Gertrudes ielâ № 53. lehtâ pa labi. **J. Künſtler.**

Pirmo reiſ latwiſki
katalogs
(ar zenam) wezâm un jaunâm kreewu naudâm, par kurêm maſſâ 3—10.000 r. dabujams par 25 kap. pee iſdeweja A. Roman, Rigâ, Alekſandra ielâ Nr. 106, dſ. 20. Pa paſtu teek peeſuhtits prei 28 kap. paſtmarkâs. 1186a

Elegantas ekipaſchas
teek par lehtam zenam iſnomatas Matiſka ielâ 22, telefons 823
9346 **Oswald Steinblum.**

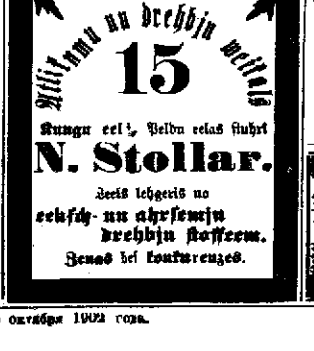

Dejas mahziba.
Paſneedſu par 4 rubl. 12 ſtundas par mehneſi. Tuwakas ſinas paſneedſ katrâ laikâ.
1177b **Franz Gschenseck,**
dejas ſkolotajs.
Romanowa ielâ Nr. 41. dſ. 9.

Sirgs
7 gadi wezs pahrdodams Rumpmuiſchas ielâ Nr. 2. 1171a

Material bode
ar iſwehrtu un prezem, lihdſ ar dſihwoklli un ſleetu pagrabu lehti pahrdodama deht zita weikala eeſahkſchanas. Peeprafams Suworowa ielâ № 27, alus noliktawâ. 1191a

Eeneſigs weikals pahrdodams!
Tirgotawa ar laukſaimneezibas raſchojumeem.
Kapitals wajadſigs weikala uſnemſchanai no 1500—2000 rbl. Weikala uſnehmajam nuw wajadſigas nekadas ſpezielas ſinaſchanas. Weikals eenes mehneſi 150—200 rbl. Kwadrus pelnas. Peteikſchanâs ar wehſtuli ſem ſchâs awiſes ekſpedizijâ ſem burteem W. K. lihdſ 25. oktobrim 1902. g.
1178a

Gruntsgabals,
kas atrodas loti ſkaiſtâ weetâ, paſtahwoſchs no 1200 kwadrat-aſim, jeb balitâm 500 un 700 kwadrat-aſim, atrodas laikus pee uhdens netahlu no maſâs Daugawas augſchpus dſelſs tiltam, apſtahkļu labad lehti par 4 rbl. aſt jeb ari ſem zitadeem nolihgumeem pahrdodami. Tuwakas ſinas paſneedſ Bahniņas ielâ Nr. 18, 1 tr., preekſchpusdeenâs, buhwtechnikis Bullwerks.

Mahja
pahrdodama Schampetrî, peeprafams Anglikanu ielâ. Nr. 5, dſ. 5, pee J. Karklin kga.

Mahja
ar eeſtrahdatu ſemi, plawam, dahrſu un wajadſigam ſaimneezibas leetam, 7 werſt no Rigas, **pahrdodama.** Peeprafams ſ. jumprowmuiſchâ Rigas-Orlas dſ. 2, pahr brauzamas weetas. 1176a

Mag. E. Birsmana
apteeku preiſchu, parfimerija, un krahsu pahrdotawa
Kungu ielâ Nr. 4.
otrâ namâ no Kalku ielas
un maſajâ Grehzineeku ielâ Nr. 3,
peedahwa
gaiſcho polituru
par 35 kap. mahrziņu.
1088b **Ahrſteneki Gudsche & Co.**

Rotalu leetas
ielâ iſwehlē teek lehti pahrdotas
J. Puohk,
rotalu leetu noliktawa,
Marijas ielâ Nr. 8, Resterowa namâ.
Sataiſijumi un dreiſajoſ nerâdi [illegible] ahtri.

Louis Edelberga,
juwelu-, ſelta-, udrau- aiſſe-nida un pulkſte-[illegible]eikas atrodas
Alekſandra ielâ Nr. 4,
un Alekſandra ielâ Nr. 5.
Wiſadi apſtellejumi un reparaturas teek noteikti laikâ un lehti iſdariti. Paſtahwigi krahjumâ **lauſajamee grebſeni.** Leetotas ſelta un ſudraba leetas top atpirktas par wiſaugſtakam zenâm.

Praſeet pehz **zigoriņeem** ſem firmas **„A. Puchi"**, tee ir labi. **Familijas kafeja,** weſeligs dſehriens. **Maiſita eſalu kafeja,** labs dſihreens. **Eſalu kafeja,** loti deriga preeſch behrneem.
Aktalpahdewejei dahwu augſtu rabatu. Dabujama wiſôs leelâkôs weikalôs Rigâ. 89b

Rupat iſnahza un dabujams grahmatu pahrdotawâs:
Adolfa Allunana
Sobgala Kalendars
1903. gadam.
Bagatigs ſaturs ar 29 glihtâm illuſtrazijâm.

Saturs: Pilnigs wezais un jaunais kalendarijs ar ſaules un mehneſcha lehkſchanâm un noteekſchanâm. Wareſtizigo kalendars. Kreewu Keiſarifkais namš. Schihdu ſwehtki. Medneeku kalendars. Prologs. Jaunâ gadâ. „Kad mehs miruſchee augſcham zelſimees". Slauzeju dſeeſma. Wagonâ. Kâ ſenak, tâ tagad. Diwi raſtneeki. Muhſu laiku wehrgu tirgotaji. Sargeets! Atwainoſchanâs ſihme. Augſta radneeziba. Jauns laikraſts. Kur tad man ta nauda palikuſi? Kahdam zenſonim. Renoleedſama pateeſiba. Weltas puhles. Tur un te. Aj, ſchee meeſneeki. Abi labi. Padoms bragam. Dſirkſtele. Iſrakſtâ. Gruhtdeenſchu likteņis. Bailigi laiki. Muhſu leiku mahjas mahte. Juhrmaleeku pelnus gads. Burwmalâ. Aha! Leels biplamats Leiſchâs. Junija albumâ. Apdaſwinati lihdſſtrahdneeki. Starp mahtem. Jaunajeem kriſtikeem. Starpiba. Noteek wehl topat kâ ſenak. Dſirkſtele. Leels mitrums. Kapu uſrakſti ſobgalam. Sagatawoſchanâs. Kur labak. Aibilde uſ gubru jautajumu. Daſchâm ſunu draudſenem. Preeka wehſts. Pkanjas laika preeki. Pehz klaſſikeem parauzeem. Humors un ſatira. Tſchetri jautajumi ar iſſkaidrojumeem. Seewas praktiſkakas kâ wihri, jeb: Slotas kahts kâ adwokatu konkurents. Moderna iſglihtiba. Tâ war tikt uſ preeſchu! Dſirkſtele. Brenzis un Schwingulis. Ko ihſti dſert? Aſ, breeſmas, breeſmas! Lai Deews nedoh! Wihlees! Negaidits paſkaidrojums. Luhk kur. tik dſehrajâs! „Peterb. Awiſe" kâ mahkſlas prateja. Labs padoms. Stolâ. Sawaba logika. Diwi dſeedataji. Jelgumâ. Starpidai wajaga buht! Brihdinajums weppuſkeem. Dahrga kafeja. Nahks uhdens mutê. Naw nekahda mahſſla! Ari ſeemas ſwehtku dahwana. Sweſti jaunâ gadâ! No ſabeedrotâ Humora un Satiras pagaſta. Wehleſchanas deenâ. Labs padoms. Kâ jubilâina? Ojols. Smalks komijs. Domu wihſni un burbuli. Moderna prezeſchanâs. Kâ diwi nealſmirſtami dſejneeki apraſſta ſeemeeti. Paaugſtinata alga. Pagasts — kugis. Zeka juhtis. Jſ Swinguka humoriſtigeem uſſihmejumeem. Dawn brihnumu! Punduriņſch ar leelu muti. Diwatnê. Pahrſteidſees. Wehleſchanâs. Bandineeku dſeeſma. Tehws mahja dehlu. „Un aiſeet!" jautra lupleja ar notim. Zits weetâ! Wehſtule iſ Sagare. Tehwa Tehwa lepnums. Wimai. Wezajam Klâwam. „Fotografija" — draſcha maiſe! Ja nebuhtu. . . „Tikai nahtraſ un badſchi. . . Kaſtru ſtarpibai wajaga buht. Bojadera. Warmahka nahwe. Leelakais burwis. Waſarſwehtkôs. Re-eekſpehjami. „Mehs!" Wiņpus mahkaneem gaiſa kugi. Nopuhtas un pukſchonâs ſkolas laikâ. „Muhſeju" predſihwojumi, pilſetas weelneekus zelot. Muiſchkunga dſihwe muhſu puſê. Relaimes patns. Peemihlees ſuglis. Manejai. Preeſtbâs. Bef wiceraſta. Skandinawejchu raſtſneeku nowehrojumi. Fakte. Stuhpſts — ſchnabis. Brenzis un Schwingulis. Kalendarneeka korſeſpondenzija.

Makſâ 30 kap., par paſtu peeſuhtot 38. kap.
Daudſumâ dabonams **Rigâ Orlowſka kga grahmatu pahrdotawâ, Jahņa ielâ Nr. 14, un Jelgawâ A. Gemuta kga drukatawâ, Katoku ielâ Nr. 32.**

Rigas Amatneeku krahj- un aiſdewu kaſe
Suworowa ielâ Nr. 14, Kaula namâ.

Kaſe makſâ par noguldijumeem uſ nenoteiktu laiku 4 1/2—5 1/2 %, uſ teleſcha rehkina 3% un nem par atſdewumeem pret galwineekeem 8%, pret obligazijam 7% pret wehrtſpapireem 6 1/2 %. Wiſi ſemakſajumi un noguldijumi ſchai kaſe atſwabinati no kroņa nodokleem.

Kaſes darba laiki, katru deenu iſnemot **ſwehtdeenas un ſwehtku deenas** no pulkſt. **10—2.**
89b **Direkzija.**

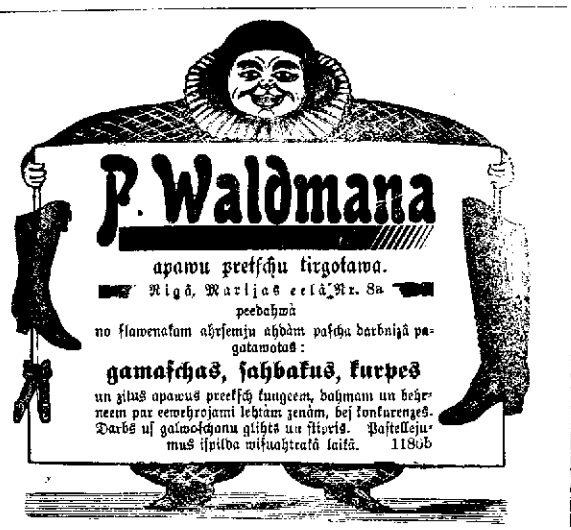

Rigas otrais pilſehtas teatrs.
Garam brauzot:
Pariſes F. Aſchara truppa **Heinricha Zellera** wadibâ.
2 weeſu iſrahdes 2

Otrdeen, 15. oktobri
dahmam **Moro, Grei, Damori;** kungeem **Aſcharam, Darſi** predalotees:
Diwas ſkolas.
Komedija 4 zehleenôs no A. Kapi.

Avec Concours de M-es G. Moreau, Elia Grey, Simonne Damary; Mr. Fr. Achard, Darccy:
Les Deux Ecoles.
Comedie en 4 actes de M. Alf. Capus.
(Triomphe constatè par la presse entière et qui allá grandissant pendant plus de centvingt représentations).
M-es Moreau, Damaury, Grey, Barelli, Lafon, Dione, Betzy, Barberot, Valombreuse; Mm. Achard, Darccy, Munie Barbier, Barbier, Dufreme, Dornais, Garnier Firmin, Bérard, Gilbert, Harnis.
Sahkums iſrahdei pulkſt. 7 1/2 wakarâ.

Treſchdeen, 16. oktobri
dahmam: **Morro, Damori** un kungeem: **Aſcharam, Darſi un Minjè** predalotees iſrahdis:
Tuts.
Pieſa 4 zehleenôs no P. Webera

Avec concours de M-es Georgetto Moreau de l'Athénée, Simonne Damary du Gymnase; Mm. Frédérik Achard, M. Darccy du Châtelet, A. Munjè du Palais Royal
Loute.
Piece en 4 actes de Mr. Pierre Weber.
M-es Moreau, Barberot, Damaury, Lavon, Barelli, Betzy, Dione, Grey, Valombreuse; Mm. Achard, Darccy, Munié, Babier, Dallen Dornais, Barbier, Dufreme, Garnier, Morel.
Sahkums iſrahdei pulkſten 7 1/2 wakarâ.

Ee-ejas maſka: (eerehſtinot labb. nob.) weeta orkeſtra loſchâs 5.I O kap. parteta loſchâs № 2, 3, 4, 5, 6, 7 — 3.70 kap. 1. rindâ 5.50 k. 2. un 3. rindâ 4.70 kap. 4. 5. 6. rindâ 3.50 k. 7. 8. 9. rindâ 2.70 k. Weetas parketâ: 10. un 11. rindâ 2.50 k. 12. 13. 14. rindâ 2.00 k. 15, 16, 17 rindâ 1.70 k. loſchâs 1. ſtahwâ № 1 un 14 6.50 k. barjeru loſchas № 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12 un 13 — 4.50 k. weetas uſ barjeru loſcham № 9, 15, 16, 17, 18 — 3.50 k. otrâ ſtahwa frehſlâs 1. rindâ 2.00 k., 2. rindâ 2.50 k, weetas otrâ ſtahwâ 3. 4. 5. rindâ 1.20 k., otrâ ſtahwa-jahņu weetâs 1 r., otrâ ſtahwâ 6 un 7 rindâ 90 k., 8. un 9. rindâ 80 k.; weetas 2. ſtahwa loſchâs: 1,20 k., galerijâ 1 un 2 rindâ 90 k., 3. un 4. rindâ 80 k. 5. un 6. rindâ 70 k. 7 rindâ 60 kap.

Abonementa biletes neder Rigas. Biletes pahrdod teatra kaſê **ſahkot no 9. oktobra katru deenu no pulkſten 10 rihtâ lihdſ 2 deenâ un 5 lihdſ 11 wakarâ.**

Rigas Kommerz Banka.
dibinata 1871. gadâ.
Pamata kapitals **5,000,000** rubl. Reſerwes kapitals **764,323** rubl.
Bankas walde ir Rigâ, Schkuhņu ielâ Nr. 31.
Pilſehtas bankas kantori Rigâ:
Kalku ielâ Nr. 21. Grehzineeku ielâ Nr. 13, un **Alekſandra ielâ Nr. 31 (Bünguera muiſchâ)**
makſâ lihdſ kurpmakam noſazijumam par
noguldijumeem:
uſ **3** mehneſcheem **4** proz.; uſ **6** mehneſcheem **4 1/2** proz.; uſ **1** gadu **5** proz. 1165b

Jauns! Jauns!
Pletdſelſs „Buhris",
5—6 minutes ar petroleja gahſes palihdſibu ſakarſt. **Leelifka laika un naudas eetaupiſchana.**
Generał-weetneeks preekſch Kreewijas un Polenm
Julius Wiegand — Rigâ
Leelâ Jehkaba ielâ Nr. 5, II.
Aģentu: Maſkawâ: Bergengrün & Jutelmann. Sw. Peterburgâ: **Hugo Salzmann,** Woſneſenſki proſpekta Nr. 22. Lodſâ: **L. M. Guttmann.** Odeſâ: **Nik. Lille.**
Preekſch ſkrodereem, mulgataem, etc. ka arî preekſch mahjas wajadſtbam.
Bef tam wehl dabujams **Rigâ** pee:
Pawel S. Popow,
J. Nedlicha angļu magaſinâ,
Robert Liss,
A. G. Chatkewitſch, Kalku ielâ Nr. 27 un Alekſandra ielâ Nr. 114,
G. A. Tschetkin, Alekſandra ielâ Nr. 105,
J. E. Mutſchke, Tehrbatas ielâ Nr. 18.
Bef tam wehl dabujams: **Jelgawâ** pee **J. S. Parigina mantineekeem** un pee **J. Sommerfeldta.** Mitawâ: pee **G. A. Reisnera.** Dwinſkâ: pee **Ch. N. Jarizka.** Oberpahlê: pee **C. F. Leihberga,** un fabrikas noliktawâ **Rigâ** pee **E. J. Bergmann.** Leelajâ Sirgu ielâ Nr. 4. 319b

Pirmâ Rigas Pahrtikas Beedriba
paſino ſawcem beedreem ka 18. oktobri uſ ſtatutu 28 § pamata nenotiks
pilna ſapulze,
un ka ta, ar agraku deenas kahrtibu tiks notureta ſwehtdeen, 20. okt. ſch. g. Jonatana beedribâ plkſt. 10 no rihta un lubſ pilnigeſtiga neeſtahtotees uſ ſanahkſcho beedru ſkaitu. 1183b
Walde.

Iſrihkojumi.

R. L. B.
Zeturtdeen, 17. oktobri plkſt. 1/2 8 wakarâ.
V. jautajumu wakars
Wadittajs — adw. J. Sahlits, paligi — Dr. med. Reinhards un Kehninſch.
Laſis: Dr. A. Skuja: Par meitaſjeem rubſu graudeem („ſirgu jaſeem") un Dr. med. G. Reinhards: Par apgaiſmoſchanu mahjâs un ſkolâs.
Iſſlatajumus jautajumus: 1) kas ir weſelu kurſs un no ka tas atkarajas? 2) ka buhtu aplarojama ehdamu leetu falſſifikazija? un zitus.
Jaut. Wak. Komiteja.

Rigas II. pilſehtas teatris.
Zeturtdeen, 17. oktobri 1902. g.
Ilgâs.
Drama 4 zehleenôs no W. J. Nemirowitſcha-Tanitſchenko.
Sahkums laiſni pulkſten 7 1/2 wakarâ, beigas pulkſten 11.
Pehrtdeen, 18. oktobri 1902. g.
Negaiſs.
Drama 5 zehleenôs no A. N. Oſtrowſka.
Sahkums laiſni pulkſten 7 1/2 wakarâ, beigas pulkſten 11 wak.
Abonementu biletes preeſch 90 iſkoſcham wakara iſrahdem (eerehſtinot beneflzes un atlahrtojumus) 25% lehtaki. Abonementa biletes 40 iſrahdem (bef beneflzem un atlahrtojumeem 15% lehtaki. Iſſchķu grahmatinas 10 iſrahdem 10% lehtaki. 1564b
Biletes uſ wiſam augſchminetam iſrahdem pahrdod pee teatra kaſes ikdeenas no pulkſten 11 lihdſ 2 deenâ, bet iſrahdes deenâ no 10—2 deenâ un no 5—10wak.

R. Latw. teatris
Rigas Latw. beedribas namâ.
Treſchdeen, 13. oktobri 1902. g.
Iſrahdis:
Burwju ſtrehlneeks
(Der Freiſchütz.)
Romantiſka opera 5 zehleenôs J. F. Kinda. Muſika no K. M. f. Webera. Latwiſki tulkojis J. Leelakmens.
Sahkums pulkſt. 8 1/4 wakarâ.
1070b **Teatra komiſija.**

Salamonſka zirkâ.
Otrdeen, 15. oktobri 1902. gadâ pulkſten 8 wakarâ:
leela galâ israhde
labaſeem mahkſlineekeem un mahkſlineezem lihdſpeedalatees, ka: **gaiſa gimnaſtiki, ſchongleri, ekwilibriſti, muſikaliſki klauni, atleti** u. t. t
Tſchempionata turpinajums.
Tſchempionata iſnahkums
premija 3125 rbl. leela.
Premiju iſdaliſchana notiks tſchempionata beidſamâ deenâ.
Peedalâs ſchahdi ſpehkotaji: **Heinrichs Eberle,** pirmais wiſwahzu atlets un ſpehkotajs. **Nikolajs Petrows,** Bulgarijas tſchempijs. **Georgs Luriche,** pirmais paſaules tſchempijs-atlets un ſpehkotajs. **Peters Jankowſkis,** poļu tſchempijs. **Zohn Wohl-Abs** II., Europas tſchempijs. **Manuels Klorento,** pirmais ſpaneeſchu ſpehkotajs-tſchempijs. **Harrijs Milano,** ſaſchu ſpehkotajs. **Jaſeps Hornats,** galizeeſchu tſchempijs, **Aleſko Abergs,** 20 gadus wezais igaunu tſchempijs. **Rolands Dickmans,** Reinas tſchempijs-ſpehkotajs. **Ifando Kaneps,** Somijas tſchempijs. **Otto Edlacks,** igaunu ſpehkotajs. **Karlis Bürgermeiſters,** latweeſchu ſpehkotajs. **Sergei Martinows,** Rigas ſpehkotajs. **Sbiſchkos,** pirmais auſtreeſchu tſchempijs-atlets un ſpehkotajs. **Renardos,** labakais Trieſtes ſpehkotajs. **Logardo,** Kurſemes atlets un ſpehkotajs. **Dobratſchets,** behmeeſchu meiſtars-ſpehkotajs. **Wolkows,** Peterburgas ſpehkotajs.
Wiſu ſpehkotaju parades uſnahkſchana.
Schodeen pehz loſes:
5 ſpehkoſchanàs.
1) Eberle ar Lurichu (gandarijuma zihņa lihdſ iſſchkirſchanai).
2) Kaneps ar Klorento.
3) Bürgermeiſters ar Renardo.
4) Dwaraſchkets ar Logardu.
5. Pohl Abs ar Wolkowu.
Riht — leela iſrahde.
Tuwakas ſinas programâs.
1260b Adminiſtrators: **Schwangerabſe.**

Dſelſszeļa branzeeni
Walka-Alukſnes Stukmanu
ſchaurſleeſchu dſelſszeļa tazadejais branzeenu plans.
No-eet no: Wez - Gulbenes 4.35, r. Stamereenes 5.7, r. Kalna muiſchas 5.28 r. Alukſnes 6.54 r. Aſwiķes 7.22 r. Korwes muiſchas 7.50 riht. Oppekalna 8.31 r. Menzenes 9.8 r. Taiwolas 9,55 r. Koikilas 10.28 r.
No-eet no: Wez - Gulbenes 6.25 r. Jaun-Gulbenes 7.24 r. Dſelſawas 8.10 r. Zeſwoines 8.42 r. Bibſchu muiſchas 9.35 r. Mahrzeenes 10.20 r. Wez- Kalſnawas 10.46 r. Jaun-Kalſnawas 11.7 r.
No-eet no: Stukmaneem 2.30 b. Jaun-Kalſnawas 3.27 b. Wez-Kalſnawas 3.52 b. Mahrzeenes 4.21 b. Bibſchu muiſchas 5.5 b. Zeſwaines 5.56 b. Dſelſawas 6.22 w. Jaun-Gulbenes 7.14 w.
No-eet no: Maltas 1.20 b. Koikiles 2.19 b. Taiwolas 2.59 b. Menzenes 3.41 b. Oppekalna 4.25 b. Korwes muiſchas 5.6 b. Alſwiķes 5.40 b. Alukſnes 6.21 w. Kalnamuiſchas 7.28 w. Stamereenes 7.43 b.

Kugu ſinas.
Aurora, kapt. J. Werners, 10 oktobri iſbrauzis no Biztes ar aglem uſ Rigu. Fraktê 95 ſchiļ par kihli. Anna Matilde, kapt. C. Arbſe, 11 okt. bſthrees iſbrauzis no Hamburgas uſ Santoſu. Rigâ eenahſſa 11. okt. Ehrglis, kapt. Bachmans, no Iſtambulas pehz 14 deenam ar ſuperfoſfata labinu, un Fritz, kapt. Planze, no Sibekas pehz 8 deenem ar mahla labinu.
Monitor kapt. Rikards no St. Dawidas ar ogļu labdinu, 6. okt. eegahjis Rige. Anna Olga, kapt. Reiſons, no Odeſejas ar balaſtu pehz 9 deenam, 9. okt. eegahjis Wentspilî, kur ladeſ ſihpernus weſchanai uſ Sunderlandi. Austrums, kapt. Kraukle, zeļā no Marſeļas uſ Stokholmu, 8. okt. pahrgahjis zaur Sundu. Jacob, kapt. Behrſinſch, 8. okt. iſbrauzis no Sunderlandes ar ogļem uſ Malmu.

Позволено цензурою. Рига, 15-го октября 1902 года.
Drukajuſchi Kalninſch & Dentſchmanis Rigâ, Maſâ Grehzineeku ielâ № 2.